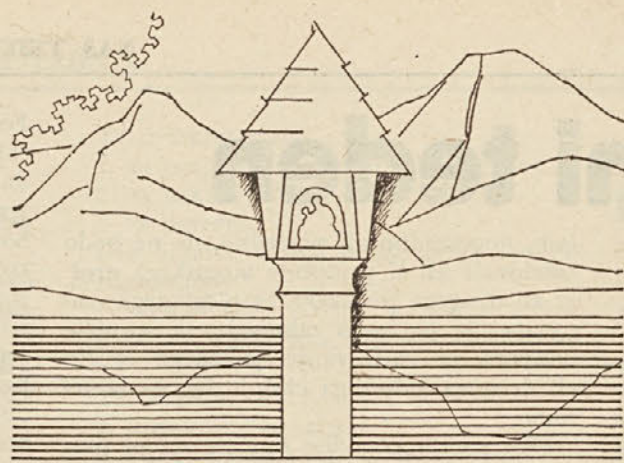

Guido Zernatto o narodnostnem vprašanju

Znani avstrijski publicist dr. Wolf In der Maur je izdal knjigo Guida Zernatta »O bistvu nacije« — »Vom Wesen der Nation«. Delo je izšlo pri založbi Adolf Holzhausens na Dunaju s podnaslovom »Vprašanja in odgovori k narodnostnemu vprašanju« — »Fragen und Antworten zum Nationalitätenproblem«.

Narodnostno vprašanje je zadobilo v centralno-evropskem prostoru tekom 19. stoletja dramatično zaostren pomen. Od njega je zavisen obstoj tedanjega političnega in družbenega reda. Ob tem vprašanju sta se razvneli prva in druga svetovna vojna. Usoda Evrope je z njim tesno povezana. 50 milijonov smrtnih žrtev med 2. svetovno vojno gre na njegov račun. In še danes se vprašujemo: od kod je zadobilo to vprašanje tako silo, v čem je njegov glavni smoter, kakšen razvoj terjajo odgovori na narodnostno vprašanje. Ali pa odgovora na to vprašanje sploh ni?

Zanimivo analizo o narodnostnem vprašanju je podal tudi Guido Zernatto, ki ga prištevamo med glavne pesnike nemškega jezikovnega prostora naše dobe, dasi je umrl Zernatto že leta 1943. Analizo narodnostnega vprašanja je skušal podati kot romanopisec, zgodovinski pisatelj in ne nazadnje kot politik. Služila naj bi mu za sintezo o vprašanju, ki je eksistenčnega pomena za Evropo in njegovo prebivalstvo.

Dela Guido Zernatto zaradi prerane smrti ni mogel zaključiti. Zapustil je rokopis, v katerem je osvetlil vse, kar je povezano z bistvom vsake nacije. Za študij mu služijo jezik, običaji, šege in navade narodov, njih kulturno življenje, politika, veroizpoved itd. Na podlagi gradiva, ki ga je zapustil Guido Zernatto, je izdal dr. Wolf In der Maur knjigo, ki je tudi iz vidika naše manjšinske problematike zelo zanimiva in aktualna.

V uvodu knjige je izdajatelj zapisal: »12. novembra 1918 ustanovljena, 13. marca 1938 s političnega zemljevida izbrisana, a že 27. aprila 1945 ponovno ustanovljena avstrijska država je ostanek rajha, ki je razpadel vsled številnih tehtnih vzrokov, predvsem zaradi narodnostnega vprašanja. Krstni boter te države, ki nikakor ni bila tako nova, na noben način pa ne brez lastne zgodovine, kot bi to želeli dopovedovati marsikateri njeni ustanovitelji, se je imenoval Clemenceau. Njemu pripisujejo izrek: »Ostanek se imenuje Avstrija« — »Der Rest heißt Österreich«. Lapidarna ugotovitev, s katero je bila zapečaten usodepolna amputacija 20. stoletja. Prizorišče tega dejanja je bilo Saint-Germain-en Laye, čas, ko se je to izvršilo, 2. september 1919.

Tu navedeni dogodki so posledica nasilja in so pretresali svet vse tja do današnjih dni. Naj si bodo njih vzroki mnogoštevilni: v glavnem izvirajo iz narodnostnega vprašanja, o katerem odmeva 19. in 20. stoletje. Nacionalen, nacija, nacionalizem — pojmi, ki so zadobili tekom časa vedno novih barv, ki so prevzeli vedno spet nov zvok, dokler ni prišla Evropa leta 1945 do spoznanja, da so bile to nazadnje vendar le mrtvaške barve.

Dr. Wolf In der Maur pravi nadalje: »Glede na dosežke v tehniki živimo že v 21. stoletju. Kako dolgo si moremo še privoščiti, da bomo živeli družbeno in politično v 19. stoletju?« V tej zvezi pride nato izdajatelj na vidca Guida Zernatta, na njegovo analizo o nacionalnem vprašanju, »ki ga je bruhalo na stotisoče pušk in žrel kanonov v svet«. Zernattova spoznanja — čeprav nezaključena — segajo v današnjo dobo in preko nje. Silijo nas k razmišljanju o pretiranem nacionalizmu, njegovih poraz-

Arabski vrh v Kartumu

V sudanskem glavnem mestu Kartumu se je v ponedeljek začela — že več tednov z napetostjo pričakovana — vrhunska konferenca arabskih voditeljev.

Pomen te konference kraljev in predsednikov pa se je vidno zmanjšal, ker manjka na konferenci kar pet vplivnih glavnih arabskih politikov. To so: alžirski in sirski predsednik Bumedien in Atasi, tunizijski predsednik Burgiba, maroški kralj Hasan in libijski kralj Idris.

Še v ponedeljek je sudanski predsednik Maghub telefonično pozval Bumediena in Atasija, da bi prišla na konferenco.

Alžirski radio pa je namreč poročal, da bo uspeh konference prav majhen, ker je prišlo večina državnikov v sudansko glavno mesto samo, da bi se kazali javnosti. Alžirski radio nadalje dvomi v uspeh konference še iz drugega razloga: izid predhodne

konference zunanjih ministrov v Bagdadu je bil za uspešni vrhunski sestanek slab.

Na sestanku zunanjih ministrov so odobrili dnevni red arabskega vrha, ki obstoji iz šestih točk:

- Skupno prizadevanje, da se odstranijo posledice izraelskega napada.
- Odprava tujih vojaških oporišč na arabskem ozemlju.
- Priprava skupne dolgoročne politične, vojaške in gospodarske strategije.
- Priporočila o gospodarskih represalijah nasproti prijateljem Izraela.
- Vzpostavitev arabske solidarnosti na različnih področjih in končno.
- Formulacija skupne politike v okviru Organizacije združenih narodov in na diplomatski ravni.

Delo konference je tajno.

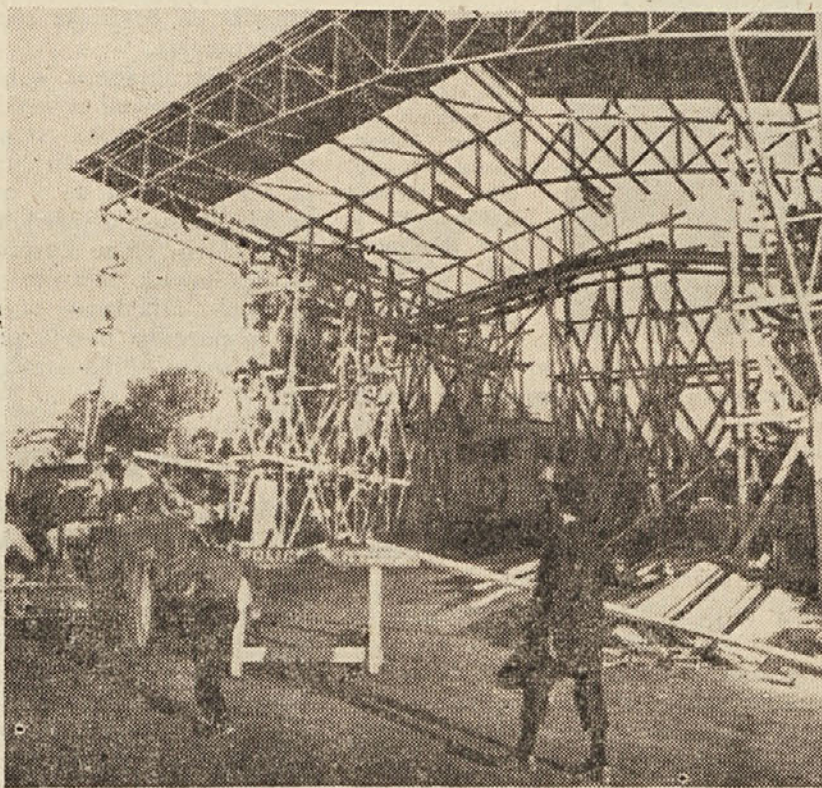
Jeruzalem svari muslimane

Osební zastopnik glavnega tajnika Organizacije združenih narodov, švicarski diplomat Ernst Thalmann, je preteklo soboto v razgovoru z grško-pravoslavnim patriarhom Basileusom izjavil, da upa, da bodo tudi mohamedanci pripravljeni priznati sveto mesto Jeruzalem kot nevtralní kraj, to je, da ga bodo izvzeli iz političnega boja.

Thalmann se je minule dni pogovarjal tudi z voditelji verskih skupnosti vseh v Jeruzalemu zastopanih veroizpovedi. Kakor

poročajo iz Jeruzalema, so mu ob tej priložnosti arabski voditelji izročili protestna pisma, zaradi združitve obeh delov mesta.

Izraelski zunanji minister Aba Eban pa je v nekem časopisnem intervjuju izjavil, da se kažejo prvi, čeravno še prav skromni znaki želje po miru med arabskimi voditelji. Vendar pa se zdi, je izjavil Eban, da se bodo morale izraelske vojaške sile pripraviti in prilagoditi na dolgotrajno stanje premirja, predno bodo Arabci pripravljeni pogojati se.

VRATA
IZ
MANDELJNO-
VEGA
LESA.

Izraelci bodo odstranili pred 18 leti zgrajeno cestno zapreko med izraelskim in jordanskim delom mesta Jeruzalema. Ta vrata se ne imenujejo po mandeljnovcu, marveč po nekem trgovcu tega imena, ki je imel pred leti tam svojo trgovino.

nih posledicah za posameznika in družbo, o narodnostni ideji kot gonilni in oblikovalni sili v vsakem narodu, o pomenu materine besede, o narodovem značaju — njegovi duši, o pomenu skupne zgodovine vseh udov naroda, njegovih razvojno in zgodovinsko pogojenih nacionalnih ciljih, o skupni kulturi in religiji, narodovem življenjskem prostoru ter poslanstvu v službi državne skupnosti in človeštva vobče.

Kdo je bil Guido Zernatto? Zernattovi prihajajo iz Furlanije, iz kraja, kjer so se srečavali skozi stoletja ljudje slovanskega, romanskega in germanskega porekla. O materi Guida Zernatta pa pravi dr. Wolf In der Maur, da je prišla iz slovenskega dela Ziljske doline (aus der »windischen Gegend des Gailtales«).

Rodil se je 21. julija 1903 v Treffenu

pri Beljaku, obiskoval je ljudsko šolo in gimnazijo, bil je udeležen v obrambnih bojih za Koroško, bil je sodelavec raznih literarnih glasil in kulturnih ustanov, leta 1936 je postal državni sekretar in generalni tajnik tedanje »Vaterländische Front«, februarja meseca leta 1938 pa minister v zadnji avstrijski vladi prve republike, kot begunec je živel v Parizu, nazadnje pa v New Yorku, kjer je deloval do svoje smrti leta 1943 kot asistent na Fordham University.

Iz njegove duhovne zapuščine bodo črpali vsi, ki žele dati pojmu avstrijska nacija, avstrijsku sploh tisto vrednost in vsebino, ki naj bi usposobila avstrijsko prebivalstvo za izvrševanje njegovega kulturnega in političnega poslanstva v osrčju evropskega kontinenta.

Dr. V. I.

Die gemeinsame Sprache

(Guido Zernatto)

»Menschen, die einander verstehen können, d. h. Menschen, die eine und dieselbe Sprache sprechen, gehören auf die natürlichste Weise zueinander. Sie sind nicht durch einen Willensakt, durch einen Vertrag zusammengekommen. Sie haben niemals einen Beschluß gefaßt, gemeinsam etwas zu tun. Sie gehören einfach zueinander, weil sie in einen und denselben Sprachkörper hineingeboren wurden.

In eine Sprache wird man hineingeboren wie in eine Familie und wie in eine Zeit. Genauso wenig, wie man sich seine Eltern auswählen kann oder die Zeit, in der man zu leben hat — genauso wenig kann man seine Sprache wählen. Jeder Mensch erhält eine Sprache zugeteilt, bevor er noch die geistige Fähigkeit besitzt, Entscheidungen zu treffen. Wenn er diese Fähigkeit erworben hat, ist er bereits ein »Gezeichneteter«, besitzt er bereits eine Muttersprache, die ihn dazu zwingt, in einer ganz bestimmten Art zu reden und zu denken.

Die Sprache ist wie eine eiserne Rüstung. Wenn der Mensch zum vollen Gebrauch seiner Vernunft gelangt ist, steckt er bereits in dieser Rüstung. Er kann sich nur so bewegen, wie es die Konstruktion dieser Rüstung zuläßt.

Die Sprache ist mehr als ein Verständigungsmittel, sie ist mehr als ein Werkzeug. Sie ist mehr als ein Instrument, durch dessen Gebrauch Konversationen ermöglicht werden. Und sie ist auch mehr als ein blosses Lagerhaus für abgelegte Bildungsgüter. Sie besteht nicht aus Vokabular und Grammatik allein. Sie ist über ein Sprechsystem hinaus auch ein Denksystem, in ihr liegt eine Welt vorgedachter Gedanken, vorempfundener Gefühle, vorgewußter Erfahrungen.

»Wenn ich rede,« sagte der österreichische Dichter Hugo von Hofmannsthal einmal, »reden zehntausend Tote mit!« Diese Mitredenden sind die lange Reihe derer, die die gleiche Sprache, die wir sprechen, vor uns benutzt haben, sie mit — und umgeschaffen haben, indem sie in ihr eine Unzahl von Gedanken vordachten, alle möglichen Gefühle vorempfanden und die Lebenserfahrungen sehr lange Zeitläufe für uns vorerfuhren...

Jeder Mensch hat nur eine Muttersprache. Auch wenn man mehrere Sprachen beherrscht, bleibt eine die Maßgebende. Das ist die, mit der der einzelne einer »Sprachseele« angehört. In dieser Sprache ist er.

Mednarodni slavistični kongres v Salzburgu

Drugi mednarodni zgodovinski slavistični kongres v Salzburgu — prvi je bil leta 1963 — bo od 1. do 7. septembra. Letošnji kongres bo pod geslom »Das heidnische und christliche Slawentum« (Pogansko in krščansko slovanstvo).

Pokroviteljstvo nad zborovanjem bo imel sam zvezni kancler dr. Josef Klaus. Častno predsedstvo so prevzeli: patriarh Atenagoras, kardinal Bea, nadškof dr. Rohrer, nadškof Tsiter, škof Landersdorfer, ministar dr. Tončič-Sorinj in dr. Piffel-Perčević ter bavarski minister za kulturo Huber, kakor tudi deželni glavar dr. Lechner in župan Bäck.

Predsedniki zborovanja pa so: regensburg Dalje na 12. strani

Politični teden

Po svetu . . .

PREDLOŽEN AMERIŠKI IN SOVJETSKI NAČRT POGODBE PROTI ŠIRJENJU JEDRSKEGA OROŽJA

Na razorožitveni konferenci v Ženevi dne 24. avgusta, sta ameriški delegat Foster in sovjetski delegat Rošin predložila besedilo načrta pogodbe proti širjenju atomskega orožja. Predložila sta vsak svoj načrt, ki pa sta oba enaka, samo da so Američani predložili načrt v angleščini, Sovjeti pa v ruščini. Oba načrta vsebujeta uvod in osem členov.

V uvodu je rečeno: »Upoštevaajoč nevarnost, ki grozi človeštvu v primeru jedrskega spopada, in upoštevaajoč, da širjenje atomske oborožitve lahko samo še poveča to nevarnost, se države pogodbenice obvezujejo, da bodo sodelovale, da se omogoči izvajanje jamstev, ki jih je določila mednarodna agencija za atomsko energijo glede uporabe jedrske energije v miroljubne namene. Izrekajo podporo raziskovanju, razvoju in vsem drugim naporom za dejansko nadzorstvo nad atomskim materialom z uporabljanjem aparatov in druge tehnike na nekaterih strateških točkah po načelih, ki jih je določila mednarodna agencija za atomsko energijo. Poudarjajo, da morajo biti ugodnosti miroljubne uporabe atomske tehnologije v atomskih državah na razpolago vsem podpisnicam pogodbe, pa naj bodo jedrske države ali nejedrske. Prepričani so, da ima vsaka država pogodbenica pravico biti udeležena pri popolni izmenjavi znanstvenih informacij ter prispevati sama ali ob sodelovanju z drugimi državami pri prihodnjem razvoju miroljubnega uporabljanja atomske energije. Poudarjajo svoj namen, da omogočijo nejedrskim državam dostop do koristi, ki izhajajo iz miroljubne uporabe jedrskih eks-

lom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile atomskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Oba načrta pogodbe puščata zatem prazen prostor za tretji člen, ki se tiče nadzorstva, in vsebujeta drugih pet členov, ki so enaki.

Četrty člen govori o pravici držav pogodbenic, da razvijajo jedrsko raziskovanje v miroljubne namene. Peti člen govori o reviziji in spremembah, ki naj bi se eventualno vnesle v pogodbo, in poudarja, da mora sprememba odobriti in potrditi večina podpisnic. Določeno je tudi, da se mora pet let po podpisu pogodbe sklicati v Ženevi konferenca držav podpisnic, da se zagotovi, da so se načela in smotri pogodbe spoštovali. Šesti člen določa, da se pogodbi lahko pridruži vsaka država brez omejitve časa, in našteva v petih točkah postopek o ratifikaciji (potrditvi) in uveljavitvi pogodbe. Sedmi člen govori o trajanju pogodbe (»neomejeno«) in določa, da se bo vsaka država podpisnica lahko umaknila iz pogodbe, če bodo izredni dogodki, ki so povezani s to pogodbo, ogrozili višje interese te države.

Osmi in zadnji člen našteva jezike, v katerih bo pogodba sestavljena. Besedilo bo namreč angleško, rusko, francosko, špansko in kitajsko in vsa bodo imela zakonito veljavo.

Po predložitvi načrta sta ameriški in sovjetski soprodsednika obrazložila stališče svojih vlad. Med načelnimi izjavami v uvodu sta soprodsednika zlasti poudarila namen velikih držav, da se obvežejo sprejeti nadaljnje razorožitvene ukrepe. Ameriški delegat Foster je izjavil, da bosta soprodsednika v drugem okviru proučila jamstva ne-

Foster je nato ugotovil, da je ta načrt v skladu z ameriško politiko, ki teži za tem, da se prepreči atomska vojna. Tudi sovjetski delegat Rošin je poudaril, da vidi Sovjetska zveza v pogodbi bistveno orodje svoje politike, ki teži za tem, da se v Evropi in na svetu zagotovi varnost. Poudaril je, da sporazum ne pomeni, da se Sovjetska zveza odpoveduje svoji tradicionalni politiki, ki je v preprečevanju napadalnih dejanj imperialistov ter prepovedi nemškega revanšizma. Na koncu je Rošin ostro obsodil ameriški napad v Vietnamu in izraelski napad na arabske države.

Mnenja predstavnikov nekaterih nejedrskih držav

Kanadski delegat Burns je pozval odbor, naj proučuje načrt pogodbe v duhu kompromisa. Švedska predstavnica Myrdal je izrazila zadovoljstvo, ker bo odbor sedaj lahko diskutiral o načrtu. Indijski delegat je izrekel zadovoljstvo, ker je bil predložen načrt, in je poudaril, da končni načrt ne sme upoštevati samo interesov in skrbi velikih držav, temveč predvsem nejedrskih držav. Dejal je: »Potrebno je nadzorovati orodje vojne in ne samo orodja miru in tehnološkega napredka.« Pridržal si je, da predloži besedilo svoji vladi in da pozneje sporoči mnenje in predloge. Mehiški predstavnik si je tudi pridržal, da pozneje sporoči stališče svoje vlade.

Ameriški predsednik Johnson je izjavil, da gre za končno fazo, toda hkrati tudi za najbolj kritično fazo naporov, da se prepreči širjenje atomskega orožja. Dodal je, da »imamo danes prvokrat na razpolago instrument, ki nam omogoča izbiro«. Problem ni v tem, da nekatere države imajo jedrsko orožje in druge ne. Problem je, ali se bodo države sporazumele, da se »slabo stanje še ne poslabša«.

Na tiskovni konferenci po seji je voditelj ameriške delegacije Foster izjavil, da sta ameriški in sovjetski načrt pogodbe enaka. Dodal je, da je tudi njegovo in Rošinovo tolmačenje obeh načrtov skoraj enako. S tem je Foster poudaril popoln sporazum Združenih držav Amerike in Sovjetske zveze glede pogodbe, o kateri bodo razpravljali na prihodnjih sejah konference. Kar se tiče tretjega člena pogodbe, je Foster izjavil, da se bosta soprodsednika še dalje posvetovala. Foster je dodal, da bi Združene države Amerike ugodno sprejele akcijo, ki bi se začela v okviru Združenih narodov, da bi poglobili proučevanje spornega vprašanja nadzorstva, čeprav »je predvsem naloga predstavnikov Združenih držav Amerike in Sovjetske zveze, da se o tem sporazumejo«.

Ameriški diplomat je nato izjavil, da se je med njegovimi sestanki z Rošinom pokazalo, da Sovjetska zveza priznava veliko važnost vprašanja neširjenja jedrskega orožja, ker je mnenja, da bi uveljavitev pogodbe omejila število jedrskih držav. Foster je nato izjavil, da so Združene ameriške države pripravile besedilo načrta ob posvetovanju z zahodnimi zavezniki. Dodal je, da bo pogodba morda predložena v podpis v končni obliki v začetku prihodnjega leta.

. . . in pri nas v Avstriji

AVSTRIJSKI KANCLER DR. KLAUS O MOŽNOSTI SPORAZUMA Z EWG

Raje revni, toda nevtralni

Znana hamburška revija Der Spiegel je objavila razgovor z avstrijskim kanclerjem dr. Josefom Klausom o možnostih Avstrije, da bi se sporazumela z evropsko gospodarsko skupnostjo. V skrajšani obliki je ta pogovor potekal takole:

Spiegel: — Gospod zvezni kancler, po vašem obisku v Moskvi marca letos je nastal vtis, kot da je Avstrija s prizadevanjem, da bi dosegla sporazum z Evropsko gospodarsko skupnostjo, zašla v slepo ulico. Sovjetska zveza vztraja pri svojem stališču, da Avstrija nima kaj iskati v skupnem trgu.

Klaus: — Zakaj v slepo ulico? Meni je bilo stališče Moskve glede tega vprašanja znano, še predno sem krenil na pot.

Spiegel: — Tako jasno, kot ga je izrazil sovjetski predsednik Podgorni pri svojem obisku na Dunaju: Sovjetska zveza šteje vsak sporazum med Avstrijo in Evropsko gospodarsko skupnostjo (EGS) za nezdržljiv z nevtralnostjo?

Klaus: — Seveda. To se sicer ni tako jasno pokazalo že prvi dan, pač pa med našimi nadaljnjimi razgovori v Kremlju, čeprav ne trdo in grozeče.

Spiegel: — Kakšne so posledice za Av-

SLOVENC

doma in po svetu

Osamosvojitve slovenskih kapucinov

Doslej je bila za slovenske in hrvatske kapucine skupna provinca, tako imenovana ilirska provinca. Z odlokom kongregacije za redovnike je bil sedaj ustanovljen samostojni komisariat za slovenske kapucine s sedežem v Škofji Loki. Za prvega komisarja je bil imenovan p. Boleslav Polanski, za definitorja (svetovalca) pa sta bila izbrana p. Jože Kunšek in p. Avguštin Cijan.

Pastoralni tečaj v Ljubljani

Na teološki fakulteti v Ljubljani bo v torek 5. in sredo 6. septembra pastoralni tečaj za duhovnike. Kdor želi prenočiti v Ljubljani, naj se javi do 1. septembra.

Nastop pevskega zbora Gallusa v Buenos Airesu

V petek, 1. septembra, ob 20.30, bo v Buenos Airesu v dvorani Rivadavia koncertiral slovenski zbor »Gallus«. Tokrat nastopi pevski zbor v vrsti koncertov, ki jih organizira Zveza pevskih zborov velikega Buenos Airesa, katere član je tudi »Gallus«. Zbor bo izvajal dela slovenskih komponistov: J. P. Gallusa, Vrabca, Pahorja, Poliča; zraven tega zapoje zbor še nekaj slovenskih narodnih pesmi.

60-letnica slovenskega nogometa

V Sloveniji praznujejo letos šestdesetletnico slovenskega nogometa. Pobudnik in organizator slovenskega nogometa je bil Evgen Betetto. Sprva so igrali kar s teniškiimi ali otroškimi žogami in klub tudi ni imel imena, čeprav so plačevali 30 vinarjev članarine. Leta 1907 pa je prišel iz Prage nestor slovenskega športa Stanko Bloudek, ki je prinesel s seboj pravo nogometno žogo in celo nogometne čevlje. Klub se je poimenoval in dobil tudi ime: SLOVENSKI FOOTBALLSKI KLUB HERMES.

Lidija Osterc dobila diplomu

Posebno diplomu za najlepšo slikanico je na veliki mednarodni razstavi knjig v Moskvi prejela slovenska slikarka Lidija Osterc za slikanico Franceta Milčinskega »Desetnica«.

strijo? Ali je morda že to ena izmed posledic, da vi sami, gospod zvezni kancler, po vrnitvi iz Moskve ne govorite več o pridružitvi k Evropski gospodarski skupnosti ali sporazumu, ampak le še o ureditvi gospodarskih vprašanj?

Klaus: — Mi že pred potovanjem v Moskvo nismo govorili več o pridružitvi, pravzaprav že več let ne govorimo o tem.

Spiegel: — In od takrat . . .

Klaus: — Od takrat govorimo o sporazumu posebne vrste. Priznam, da je s tem mogoče razumeti le malo. Moj prednik Gorbach je to definiral takole: Ta sporazum posebne vrste bo pač to, kar se bo končno rodilo pri naših pogajanjih.

Spiegel: — Vaš strankarski prijatelj trgovski minister in podkancler dr. Fritz Bock — glavni pooblaščenec Avstrije za Evropsko gospodarsko skupnost — je še vedno zelo optimističen. Še vedno namreč misli, da bo Avstrija našla pot v EGS = EWG.

Klaus: — »Če je to odvisno od nas,« meni vedno gospod podkancler. Moja formula pa se glasi: Optimizem z veliko potrpežljivostjo. Ali nismo čakali zelo dolgo na državno pogodbo? Kancler Figl je na 300 sejah slišal 299-krat »njeto«, toda končno smo le prispeli na cilj.

Spiegel: — Ali si more Avstrija dovoliti tokrat deset let časa kot pri državni pogodbi?

Klaus: — Seveda gospodarstvo pritiska. Carinska diskriminacija (neenako ravnanje) bo od leta 1968 še naprej naraščala. Toda tudi državna pogodba nas je veljala veliko denarja, to je bila cena za svobodo. Danes plačujemo ceno za nevtralnost. Menim, da je za nevtralnost po potrebi bolje biti potrpežljiv kot preprosto reči: »Zdaj pa moramo k Evropski gospodarski skupnosti.«

Spiegel: — Ali bi pogajanja z EGS po potrebi v celoti opustili, če v Bruslju ne bi bili deležni zadostnega razumevanja za avstrijsko nevtralnost?

Klaus: — Da.

Spiegel: — Torej ostanete raje revni, toda nevtralni?

Klaus: — Da. V Bruslju ne bomo podpisali ničesar, kar bi kršilo naše mednarodne obveznosti, državno pogodbo in nevtralnost. Naša svoboda in neodvisnost nam morata biti vredni velikih žrtv.

POGODBA PROTI ŠIRJENJU ATOMSKEGA OROŽJA

Ameriški glavni zastopnik na ženevski razorožitveni konferenci William Foster (levo) izroča ameriški načrt pogodbe svojemu sovjetskemu kolegu, glavnemu zastopniku Alekseju Roščinu, ki je prav tako predložil vsebinsko enaki tekst v ruskem jeziku.

plozij, s postopkom, ki naj se odobri na mednarodni podlagi. Izrekajo svojo pripravljenost, da čimprej ustavijo jedrsko oboroževalno tekmo z namenom, da se omogoči konec izdelovanja jedrskega orožja, uničenje jedrskih skladišč in nosilcev jedrskega orožja v okviru pogodbe o splošni in popolni razorožitvi pod strogim in dejanskim mednarodnim nadzorstvom. Poudarjajo, da ta pogodba ne odreja kaki skupini držav možnosti sklenitve regionalnih pogodb o popolni odpravi jedrskega orožja z njihovega ozemlja.

Osem členov besedila pogodbe proti širjenju atomskega orožja

Uvodu sledi osem členov, od katerih prva dva pravita:

»Člen 1.: Vse jedrske države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo dale nikomur na razpolago jedrskega orožja ali drugega atomskega eksplozivnega materiala in da ne bodo dovolile nadzorstva nad tem orožjem ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo pomagale, spodbujale ali nagovarjale nejedrskih držav, naj izdelujejo ali naj si pridobijo jedrsko orožje ali drugi material, ki bi omogočil atomske eksplozije, ali naj si pridobijo nadzorstvo nad tem orožjem ali materialom.

Člen 2.: Vse nejedrske države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele od kogarkoli atomskega orožja ali drugega atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orožjem ali materia-

jedrskim državam. Tudi sovjetski delegat Rošin je izjavil, da se o jamstvih ni moglo razpravljati v tem okviru in v okviru neširjenja jedrskega orožja, obvezal pa se je, da bo zadevo podrobno proučil.

Glede prvega in drugega člena v pogodbi sta soprodsednika poudarila, da se držita v glavnem načrtov iz leta 1965.

Glede tretjega člena, ki se tiče nadzorstva in ki sta ga oba načrta za sedaj opustila, je ameriški delegat izjavil, da se bosta soprodsednika še dalje pogajala, da bi se sporazumela, ter je pozval odbor, naj ne izreka nobenih pripomb glede tega, dokler bodo trajala pogajanja. Rošin je izjavil, da se bo njegova delegacija še dalje trudila, da bi se nadzorstvo predvidevalo v okviru dunajske atomske agencije, v kateri so vključene vse države.

Zatem sta soprodsednika obrazložila svoje stališče o drugih členih pogodbe in sta poudarila, naj razorožitveni odbor nadaljuje delo, da najde sporazum o popolnem skupnem načrtu. Sovjetski delegat Rošin je pri tem zanikal trditve, da namerava zahtevati v najkrajšem času odložitve konference. Poudaril je: »Nimamo nobenega namena zapustiti Ženevo in želimo, naj bi čas, ki še ostane na razpolago, izkoristili, da bi naša konferenca mogla predložiti dokončno besedilo na prihodnjem zasedanju glavne skupščine Združenih narodov.

Ameriški delegat Foster je prebral poslano predsednika Johnsona, ki izreka veliko zadovoljstvo nad predložitvijo načrta.

Reforma papeške pisarne

Dne 15. avgusta letos je sv. oče Pavel VI. podpisal dolgo pričakovani dokument o reformi rimske kurije, apostolsko konstitucijo REGIMINI ECCLESIAE UNIVERSAE, v kateri so razložene norme za to reformo. Papeški dokument bo začel veljati 1. januarja 1968.

Najvažnejše novosti dokumenta, ki obsega 47 strani, so: Državni sekretariat, ki je doslej imel tri oddelke, bo odslej razdeljen na »Državni ali papeški sekretariat« in na »Svet za javne zadeve«, kar bo neke vrste zunanje ministrstvo. Oba sekretariata bo vodil isti kardinal. Na novo so nastali naslednji organi: gospodarska prefektura svetega sedeža, ki bo v sebi združevala agende državnega finančnega ministrstva in računskega urada, dalje upravno sodišče in statistični urad.

Kongregacije so bile preurejene in preimenovane pod vidikom, da bi čimbolj ustrezale pastoralnim zahtevam časa. V teh kongregacijah bo odslej tudi po sedem krajevnih škofov. Konstitucija določa, da bo poslovna doba tudi za kardinale samo pet let, seveda pa je možno to dobo podaljšati.

Za koordinacijo kurijskega dela bodo odslej redni sestanki kardinalov prefektov vseh kongregacij, kar bo predstavljalo neke vrste »svet ministrov«. Predsedoval bo kardinal državni sekretar. Papež sam ne bo več prefekt nobene kongregacije. To službo bodo opravljali samo kardinali. Tudi ime proprefekt bo izginilo.

O starostni meji članov kurije ni nobene govora, ker je že Janez XXIII. določil za sekretarje kongregacij najvišjo starost-

no dobo 75 let. Za konzulatore bodo v bodoče lahko imenovani tudi laiki.

Nadalje določa konstitucija tudi novo razdelitev pristojnosti treh papeških sodišč.

V novem dokumentu je tudi poudarjeno, da se bo vzdrževala zveza med svetim sedežem in posameznimi krajevnimi škofi v bodoče preko škofovskih konferenc.

Razčiščeno je tudi vprašanje, da so odslej tudi pred kratkim ustanovljeni trije sekretariati — za edinstvo kristjanov, za nekristjane in za neverne — pravi organi kurije. Prav tako sodi h kuriji tudi novo ustanovljeni svet za laike in študijska komisija za pravičnost in mir.

Konstitucija bo v kratkem dobila svoj poslovnik, ki bo prav tako začel veljati 1. januarja 1968.

Uradi reformirane rimske kurije: Državni sekretariat ali papeški sekretariat

Svet za javne cerkvene zadeve
Devet kongregacij:

1. za verski nauk (do 1. 1965. sv. oficij)
2. za vzhodne Cerkve (doslej za vzhodno Cerkev)

3. za škofo (doslej konzistorialna)
4. za disciplino zakramentov
5. za obrede

6. za kler (doslej koncilski)
7. za redovnike in svetne ustanove (doslej za redovnike)

8. za katoliški pouk (prej za semenišča in univerze)

9. za evangelizacijo narodov ali za širjenje vere (prej za širjenje vere)

Živahna restavratorska dejavnost v Jugoslaviji

Na Kosovu in Metohiji obnavljajo srednjeveške kulturne spomenike

Srednjeveške spomenike na Kosovu in Metohiji so začeli na veliko restavrirati in konservirati. Dela je organiziral pokrajinski zavod za zaščito spomenikov, republiški sklad za napredek kulturnih dejavnosti je pripravil za nadaljevanje del 800.000 Ndin (novih dinarjev), pokrajinski sklad pa 150 tisoč Ndin.

Največ sredstev, okrog 316 tisoč novih dinarjev, bodo porabili za obnovo samostanske jedilnice v Visokih Dečanih, ki je pogorela leta 1949. Ker ni bilo dovolj finančnih sredstev, jo obnavljajo že štiri leta, v glavnem pa jo bodo končali do konca letošnjega leta. V jedilnico, ki bo takšna, kot je bila nekoč, bodo preselili zakladnico. Menijo, da je ta samostanska zakladnica

najbolj bogata v naši državi. Del jedilnice pa bodo preuredili za proučevanje številnih srednjeveških rokopisov.

V Pečki patriarhiji letos nadaljujejo s konserviranjem stavb in objektov, ki so jih izkopali na samostanskem dvorišču in na hribu Idvorcu nad samostanom. Tudi arheologi še naprej raziskujejo in pripravljajo vse za dvig zgradbe samostanske zakladnice, katere del je sedaj shranjen v kleti in propada. Delovna skupina, ki jo sestavljajo arheologi, slikarji, umetnostni zgodovinarji, vodi pa jo je dr. Branislav Vulović, profesor za arhitekturo v Beogradu, bo letos porabila približno 110.000 novih dinarjev.

Oddelek za umetnostno zgodovino filo-

Trije sekretariati:

1. za pospeševanje edinstva kristjanov
2. za nekristjane
3. za neverne

Dva organa, ki sta ustanovljena »ad experimentum«:

1. svet za laike
2. papeška študijska komisija »Iustitia ex pax«

Tri sodišča:

1. apostolska signatura
2. sveta rimska rota
3. apostolska penitenciarija

Šest uradov:

1. apostolska pisarna
2. gospodarska prefektura
3. uprava premoženja svetega sedeža
4. prefektura apostolske palače
5. apostolska kamera
6. statistični urad

zofske fakultete iz Beograda je skupaj s pokrajinskim zavodom za zaščito spomenikov spet začel obnavljati Studenico Hvostansko v vasi Vrelo, nedaleč od Peči, ki je v ruševinah. Gre predvsem za odkrivanje ostankov samostanov in za njihovo ohranitev.

Letos imajo v načrtu tudi obsežna dela za ureditev kompleksa Dušanovega mesta. Gre za ostanke samostana sv. Arhangela pri Prizrenu. Na tem kompleksu, kjer so odkrili in konservirali ruševine samostana sv. Arhangela, cerkev sv. Nikola in drugih stavb, bodo letos obnovili most čez Bistrico in mu dali prvotno obliko. Dela vodi dr. Slobodan Nenadović, docent fakultete za arhitekturo v Beogradu, porabili pa bodo zanje 238.500 novih dinarjev.

Največ dela bo s srednjeveškimi spomeniki na Kosovu in znanem samostanu Gračanici pri Prištini. Letos bodo na tem spomeniku iz 14. stoletja končali gradbeno arhitektonska dela, naredili bodo pločnik, zravnali okolico samostana in končno uredili samostansko zakladnico v severnem delu samostanskega poslopja.

Po treh letih bodo naposled tudi rekonstruirali minaret cesarske džamije v Prištini, v Starem trgu pa bodo s sredstvi, ki jih je prispevala Trepča (68.000 novih dinarjev), opravili raziskave in konservirali ostanke saške cerkve. Razen cerkve v Novem brdu je ta cerkev edina saška cerkev. Sasi so v srednjem veku kopali svinčeno in cinkovo rudo v rudniku srbske srednjeveške države.

Ker finančnih sredstev za zaščito srednjeveške kulture v kosovsko-metohijski pokrajini ni dovolj, potekajo raziskovalna, zaščitna, restavratorska in konservatorska dela spomenikov razdrobljeno. Zlasti manjka sredstev za ureditev spomenikov iz druge svetovne vojne.

Sodobni kulturni

portret

Heinz Pototschnig

Po letu 1945 se odražajo tudi v Avstriji »literarne revolucije«, vendar njeni valovi ne naraščajo tako visoko, da bi mogli poplavit ozemlje tradicionalnosti. Med avstrijskimi pesniškimi pokrajinami je Koroška primer za to. Njene mlade lirčne sile so se zbiral v »Dokumente neuer Dichtung« (dokumenti nove pesnitve), ki so postali znani pod naslovom »Der Bogen« (lok). Ustanovitelj te skupine je bil Hans Leb. Koroška je dala veliko lirikov, kakor Johannes Lindnerja, Ingeborg Bachmann, Hermanna Lienharda, Christino Lavant, Michaela Guttenbrunnerja. Most med starejšimi in mlajšimi je vzpostavil Hans Leb. (1909 — 1961). Volkmar in Harald Haselbach sta izdala dve antologiji koroške lirike »Gesang aus Kärnten« (Petje s Koroške, 1953) in »Die Schwingen« (Krilo, 1954) obe dajeta vpogled v umetniške sile v deželi. Zbirka »Uns atmen die Hügel« (Hribi nas dihajo, 1951) je skupna knjiga štirih lirikov: Andreas Fischer, Egon Geier, Volkmar Haselbach in Helmut Scharf. V zbirki »Das Land in uns« (Dežela v nas, 1960) se jim pridružijo že Georg Drozdowski, Grete Pichler-Corona, Hans Schneider in Herbert Strutz. Lirčni vodja skupine »dokumenti nove pesnitve« je Heinz Pototschnig. Rodil se je leta 1923 v Gradcu, zdaj pa živi kot zdravnik v Beljaku. Zbirke »Schatten schrägen ins Licht« (Sence padajo poševno v luč, 1961) in »Nachtkupfer« (Nočni baker 1962) odkrivajo njegov lirčni profil, kjer se odražajo moderne poteze tradicionalnih. Heimito von Doderer ga leta 1962 imenuje »najodličnejšega avstrijskega lirika«. Njegove pesmi ne nastajajo iz osamljenosti temveč v zgoščenosti, v tesni, toda izmerjeni obliki, brez negativnih aforizmov; so lirčni stenogrami, mreže čutenja, ki vedno nudijo potrební pogled v zunanji svet. »Vprašanje po smislu pesmi je obenem po smislu življenja«. Ta pesnikov izrek dokazuje njegovo absolutno navezanost na bitnost in nastajanje. Pototschnigova lirika pozna svetlobo in sence, prepaše in vzlete človeškega življenja. Jasno vidi sence časa, »razpoko«, ki sega skozi današnje bitje:

Der Sprung läuft mitten durch den Himmel, durch den brennenden Strauch, durch das Brot.
Der Tod ist die Teilung.
Die Sonne ist rot.
Blau ist die Nacht unterm Mond.
Noch ist die Erde bewohnt.

Vedno znova najde Pototschnig slike za »razkasanost« življenja: človeški dih reže kakor »beli nož« »večer v kose iz noči«, »plašč noči« pa »režejo netopirja«, »za meglenimi obrazi reže smrt sonce v dva dela«. Pojavi sveta so odrazi atomarnih dogodkov. »Tiho se napenja atomska goba«, se prične neka pesem.

Pototschnigovi verzi se vračajo k rimi. Nekatere pesmi, ki prično brez rime, se dotipajo proti koncu, kakor nevede, k sozvočju rime. Razkasanost sveta še ni naglodala jezika, Pototschnigov jezik je ostal čist. Poleg velemeštnih slik s civilizacijo, asfaltom, neonsko svetlobo in hrupom zvočnikov stoji slika iz narave kakor kraji milosti ob robu Bogu odtujenega sveta. Heinz Pototschnig sodeluje tudi v drugih literarnih revijah, kakor na primer »manuskripte«, Forum Stadtpark, Gradec. Pisal je tudi novele in radijske igre.

V zadnjem času so ustavili »Der Bogen« in pesniki in pisatelji so se strnili okrog revije »Wort in der Zeit«.

V »Der Bogen«, ki je prinašal vedno tudi sodobne linoreze, so sodelovali starejši in mladi zastopniki. Poleg mladih kakor Walther Nowotny, letnik 1924, z ostrimi, časovnokritičnimi pesmimi »Vor mir stand die Zeit« (Pred menoj je stal čas) ali Gerhard Kohlmann, letnik 1929, »Von Drei nach Neun« (Od tri na devet) so se oglašali stari: Richard Billinger, Felix Braun, Franz Theodor Csokor, Georg Drozdowski, Siegfried Freiberg, Werner Riemerschmied. Toda sodelavci niso bili samo avstrijski. Našla so se tudi imena kakor Hermann Hesse, Hans Egon Holthusen, Georg von der Vring.

MASNO VINO pri Kristijanu BREZNIKU, Celovec, Viktringer Straße 5, tel. 22 51.

Portret slavnega pianista Friedricha Gulde

K najnovejšim stvaritvam celovškega slikarja Kurta Schmidta štejemo portret svetovno znanega pianista Friedricha Gulde. Slika, ki jo je umetnik Schmidt izdelal nekaj dni pred odhodom Gulde s Koroške — klavirski virtuoz Gulda vsako leto rad obišče Koroško, zlasti mu je pri srcu Celovec — je bila namenjena za skupno razstavo obeh slikarjev Kurta Schmidta in Wernerja Tatschlina na Dunaju.

Celovška likovnika bi morala namreč razstaviti svoja dela v novi galeriji »Eufora«. Ker pa galerije niso pravočasno skončali, so morali razstavo prenesti v »Sauna im Grünen«, Dunaj, Sportklubstraße 8.

Pri otvoritvi, v četrtek, dne 31. avgusta, je dramski igralec Wolfgang Hübsch (pred 2 letoma je bil nastavljen v celovškem gledališču) umetniško prednašal pesmi Guida Zernatta in Joahima Ringelmatza.

Vajenko sprejme takoj Josef Keuschnigg

KLAGENFURT, Heuplatz 6

Samen- und Blumenzwiebel-Großhandlung

PISMENE PONUDBE ALI TEL. 0422-2717

Razširitev dejavnosti narodnega muzeja v Ljubljani

V sporazumu s Slovensko izseljensko matico je Narodni muzej vključil v svojo dejavnost poseben odsek kot »Slovenski izseljenski muzej«. V ta namen želi muzej pridobiti grad Blato pri Grosuplju, kjer je že urejena spominska soba Louisa Adamiča. Znanstveno bo, zlasti na arhivskem materialu počivajočo zgodovino izseljenstva, ki je tako pomemben sektor naše preteklosti in tako živ faktor naše sedanjosti, proučevala posebna komisija Slovenske Akademije znanosti, muzeološko pa je koncentracija v Narodnem zgodovinskem muzeju Slovenije vsekakor najboljša in največ obojajča rešitev.

Smrt „očeta znanstvene fantastike“

V Rooseweltovi bolnišnici v New Yorku je umrl iznajditelj, pisatelj, založnik in urednik Hugo Gernsback, ki so ga imenovali »očeta moderne znanstvene fantastike«. Gernsback, ki je umrl v 83. letu starosti, je prijavil 80 znanstvenih patentov. Leta 1928 je bil pokrovitelj prvih televizijskih programov v New Yorku.

ST. JAKOB V ROŽU

Neplavalec rešil mladšega prijatelja iz valov Drave — 13-letnik je šel po žogo v vodo

Pred enim mesecem je 15-letni mehanikarski vajenec Willi Hafner rešil grozečih dravskih valov 13-letnega Helmuta Sitterja. To pogumno dejanje je ceniti tem bolj, ker je Sitter neplavalec in je bilo zato Hafnerju reševanje otežkočeno.

Zanimivo je namreč, da je več fantov, ki so vse to doživeli, doslej o tem molčalo.

Dečki so igrali na travniku blizu Drave nogomet. Zgodilo pa se je, da je neki fantič nehote brcnil žogo v reko. Helmut Sitter ni mnogo premišljeval, ampak je takoj skočil ponjo v vodo, ki je na tem mestu precej deroča in se tvori nevarni vrtinci, eden od teh je zgrabil Helmuta in ga neslišno potegnil pod vodo. Ko je najstarejši

Pri nas na Koroškem

V Rožu pričeli z novo prosvetno sezono

Pevski in glasbeni koncert v Št. Janžu dobro uspel

Ko so se začele počitnice, so prispeli na Koroško iz univerzitetnih mest tudi naši študentje. Med njimi študira na Dunaju na glasbeni akademiji Hanz Gabriel, ki ga imamo vsi še v spominu kot večletnega poštvovalnega tajnika Krščanske kulturne zveze. Za časa svojega delovanja na Koroškem je zelo razgibal med nami pevsko-glasbeno področje. Z užitkom je bilo gledati ob pevskih in glasbenih nastopih njegovo dirigiranje, njegove kretnje, s katerimi je spretno obvladal svoje pevce in igralce.

Že skozi šest tednov je bilo slišati, da pripravljajo v Št. Janžu v Rožu za konec avgusta večjo kulturno prireditev. Hanz Gabriel se je staval radevolje kot pečovodja na razpolago, povezal je svoje nekdanje pevce ponovno v zbor »Rožanskih fantov«, ki šteje kakih 40 pevcev. Učitelj Erik Uznik pa je pripravil za koncert pevsko skupino iz Sel. Poleg tega je Hanz Gabriel pridno vadil še glasbene komade s tamburaši iz Sveč in Št. Janža.

Ko so naši kulturni delavci vabili po tedenskem tisku in lepakih na prireditev v Št. Janž, je bilo pričakovati dobro udeležbo, saj si človek po tednih odmora na prosvetnem polju kar zaželi kulturne hrane. Koncert je bil napovedan za nedeljo, dne 27. avgusta. Nismo se motili! Dvorana pri Tišlerju je bila polna navdušenih in hvaležnih gledalcev in poslušalcev.

Za pozdrav je spregovoril v imenu prirediteljev Mihej Petschnig, ki je poudaril važnost gojitve domačih pesmi in melodij, izrazil pa je hkrati zahvalo vsem nastopajočim za njihov idealizem.

Nato se je pričel pevski spored. Najprej so nastopili fantje iz Sel. S svojimi mehki glasovi so nam posredovali pristne domače pesmi: »Jaz sem en kmetovski ovčar«, »Glej kak sončce sij« in »Sem se rajtu ženiti«.

Pestra je bila slika na odru ob nastopu fantov in dečel s tamburicami. Kako lepo so se zlivale melodije druga v drugo. Z igrali so nam venček narodnih pesmi, nato pa »Terezijin valček« in melodijo »Tiha noč«. Veselje je bilo gledati in poslušati igralce, ki gojijo s tako veliko ljubeznijo to vrsto glasbene kulture med Slovenci na Koroškem. Kot fantje iz Sel, so želi tudi tamburaši s svojim nastopom veliko priznanje.

Na odru so se pojavili »Rožanski fantje« — močan zbor tako po številu kot po izpovedi. Pod spretno roko Hanzija Gabriela se je v svoji zmogljivosti stopnjeval od pesmi do pesmi. Pesmi »Kadar jaz na pvaninco grem«, »Kranjčičev Jurij«, »Plovi, plo-

vi«, »O večerni uri«, »Je ta človek« so zelo ugajale, pesem »Žabe« je užgala. Ploskanja ni hotelo biti konec. Polni dobrega razpoloženja smo se tako po prvem delu programa pozdravili med odmorom s prijatelji iz Slovenjega Plajberka, Žihpolj, Celovca, Kožentavre, Sveč, Zgornjega Roža in okolice Baškega jezera ter z znaci iz Sel. Vladala je prava koroška domačnost.

Kot prvi so nastopili nato tudi v drugem delu koncerta fantje iz Sel ter pričarali s pesmimi »Oj zemlja širna«, »Veliko sem se prizadjal«, »Puobič sem star šele osemnajst let«, »Le tja, kjer je trata zelena« v dvorano melodije, ki so nam segle globoko v srce. Da so solopevci iz Sel nekaj posebnega, pa je vsem znano tudi po slovenskih oddajah v radiu in celo po televiziji. Tudi na tej prireditvi smo se mogli o tem prepričati.

Spet so zadonele po dvorani melodije tamburašev. Tokrat: »Lepo je na svet«, »Svibanjska roža« in »Savski valovi«, koncert pa so zaključili »Rožanski fantje« s pesmimi: »V Šmihelu 'no kajžico 'mam«, »Tam, kjer teče bistra Zila«, »Je pa dečva v Rožec« zatoživa me«, »Pripovedka o raz-

PEVSKI ZBOR »GALLUS«

Pevci, ne pozabite: prva vaja našega zbora bo v četrtek, 14. septembra, ob 19.30 v Mohorjevi hiši!

Pridite gotovo vsi!

Dobrodošli tudi novi pevci!

Pevovodja

bojniku Kudejarju«, »Bolen mi leži«, »Ti puabč, ja kna lumpej« in »Mojcej«. Nenehno ploskanje — pevci so morali posamezne točke programa ponoviti — je veljalo kot priznanje tako pevcem kot pevovodji in solistom. Bil je to nadvse uspešen koncert. Za povezavo je poskrbel visokošolec Karli Smolle.

Prireditve je imela poseben pečat tudi zaradi tega, ker se je udeležilo koncerta mnogo duhovnikov, med njimi predstavnik slovenskih izseljenških duhovnikov v svetu, msgr. Nace Kunstelj, g. Vinko Žakelj iz Belgije, dr. Franc Šegula iz Rima. Koncerta sta se udeležila tudi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Valentin Inzko ter predsednik Katoliškega delovnega odbora za dvojezično ozemlje, višji študijski svetnik dr. Vinko Zwitter. Želeti bi bilo, da bi prireditelji ponovili koncert tudi še v drugih krajih Koroške.

Brezje — ob 60-letnici kronanja

Veliko se je že pisalo o Brezjah. Kdo jih ne pozna? Malo jih je, ki še niso obiskali te naše tako lepe božje poti. Pesem jo lepo poveličuje: »Marija brezjanska, premila gospa, za našo Kraljico kronana, naš narod slovenski pred tabo kleči, Marija pomagaj nam ti.«

60 let je minilo od takrat, ko ji je položil škof Jeglič krono na njeno glavo. Srečen narod, ki si je izbral Mater božjo za svojo kraljico. Bili so časi, ko ni smel do nje. Pa vse mine in po kratkih presledkih Mati zopet sprejema svoje otroke pod svoje varstvo, jim nudi tolažbo ter vliiva moči.

Prejšnjo nedeljo sem govorila z mlado ženo, doma iz Ljubljane. Šla je peš na Brezje. Ob dveh ponoči sta se odpravili s prijateljico na pot. Dolga je, pa žena se je zaobljubila in je hotela obljubo izpolniti. Težka zaobljuba, če pomislim, da je »Od Kranja do Brezj tri ure hoda, dve recimo, kdor hoditi zna« pravi pesem. Treba pa je prepešati še pot do Kranja, kar res niso mačje solze. Bilo je pred leti. Po dolgi dobi sem tudi jaz klečala pred njenim oltarjem. Solze so mi polzele po licih. Bile so solze hvaležnosti. Njej, ki me je čudo-

vito vodila po tako zelo razburkani poti. Nešteto krat sem jo klicala: Marija — pomagaj. Takrat sem se ji prišla zahvaliti za vse.

Pred kratkim sem bila zopet na Brezjah. To pot pa hočem govoriti o tistem oltarju oziroma prostoru, kjer kraljuje Ona, o tisti čudoviti podobi, ki vsakega spremlja s svojim pogledom, kjer se čutiš potolažen, kjer se tako lahko zjočeš, saj veš, da te Mati razume.

Ali ste že kdaj šli kleče okrog oltarja? Le pogledajte tisti marmor, kako se ob straneh lesketa, posredini pa je že ves oguljen. Blesk so mu vzela utrujena kolena preproste kmečke matere, ki kljub utrujenosti podrsava okrog oltarja, mlade žene, ki nosi v rokah svoje dete, gotovo proseč zdravja svojemu otroku; mladega fanta in mladega dekleta, ki prosita sreče za življenjsko pot, študent uspeha v šoli; inteligent ter preprost človek, stari in mladi, vse, brez sramu drsi okrog oltarja.

Ko sem tako premikala svoja kolena za množico pred menoj, sem nehote zrla v tla in takrat so mi prišle misli, da ljudstvo, ki odrigne s kolena marmor pred Njo, ki si jo je izbralo za kraljico, prav gotovo ne more biti slabo, pa četudi je zaničevano in

O B J A V A

Na Državni gimnaziji za Slovence so ponavljalni izpiti v ponedeljek, dne 11. septembra, ob osmi uri.

V torek, dne 12. septembra, so sprejemni izpiti za prvi razred. Prijavite učence ali ustno v pisarni vsak četrtek od 8.30 do 10. ure ali pa pismeno na naslov: »Direktion des Bundesgymnasiums für Slowenen in Klagenfurt, Lerchenfeldstraße 22.« Potrebni dokumenti: rojstni list, dokaz avstrijskega državljanstva in zadnje letno spričevalo.

V sredo, 13. septembra, je ob 14. uri vpisovanje za vse razrede.

V četrtek, 14. septembra, je ob 9. uri začetna služba božja in ob 13.15 prvi redni pouk.

Ravnateljstvo

Prijavite otroke za dvojezični pouk

Tudi ob začetku šolskega leta je tekom desetih dni možno, da prijavijo starši svoje otroke k slovenskemu pouku. Prijava pride v poštev v prvi vrsti za otroke, ki na novo vstopijo v šolo. Starši, ki želijo, da bi njih otrok obiskoval dvojezični pouk, izjavijo svojo željo vodji šole ustno ali pismeno.

Ako imate glede prijav kaka vprašanja, se obrnite tozadevno na nas ali naše zaupnike po vaseh. Otroci, ki so že v preteklem šolskem letu obiskovali slovenščino, morejo brez ponovne prijave obiskovati dvojezični pouk. Le, ako prestopijo iz ljudske šole na glavno šolo, jih je treba tam ponovno prijaviti k slovenskemu pouku. Na glavnih šolah morejo otroci obiskovati namesto angleščine slovenščino.

Ob začetku leta obstaja prilika, da prijavijo starši k temu pouku tudi otroke, ki doslej niso še obiskovali slovenščine.

Starši, privoščite svojim otrokom s prijavo za dvojezični pouk vzgojo po načelu: »Kolikor jezikov znaš, toliko veljaš!«

Prijavite svoje otroke v njihovem in svojem interesu za dvojezične ljudske šole! Tudi s prijavo otrok k slovenskemu pouku hočemo dokazati svojo ljubezen in spoštovanje do materinskega jezika.

ponižano. Ostali smo ji zvesti, zato prepričani bodimo, da nas ne bo zapustila.

Ob 60-letnici kronanja se bodo pri Njej zbirale množice iz Koroške, Kranjske, Primorske, Štajerske. Da, celo iz Prekmurja bodo priromali verniki, da počaste Mater našega naroda. Mati, ki je kot svetilka, luč, ki sveti tebi, brat, doma, tebi, sestra, v tujni, nam vsem, bodisi v prostorni argentinski preriji, ameriškem Lemontu, daljni Avstraliji, na vseh kontinentih, kjer živi naš življ, povsod je Marija iz Brezij z njim, pa najsi bo v obliki skromne podobe ali pa še tako majhne podobe.

Ne samo ob tem prazniku, tudi v bodoče ji ostanimo zvesti sinovi in hčere. Le tako bo naš narod s svojo Kraljico, katera ga nikoli ni zapustila, šel lepši bodočnosti nasproti. Saj narod, ki je že stoletja bičan, je podoben njenemu Sinu in je zato božji dobroti blizu. Zato: Marija, naš narod pred tako kleči, Marija pomagaj mu ti! Jelka

V NEDELJO — NA BREZJE!

Na angelsko nedeljo, dne 3. septembra, bo na Brezjah na Gorenjskem velika proslava 60-letnice kronanja milostne podobe Marije Pomagaj. V tem letu, ko praznujemo zlati jubilej fatimskih prikazovanj, bo to največja slovenska prireditev v čast Matere božje.

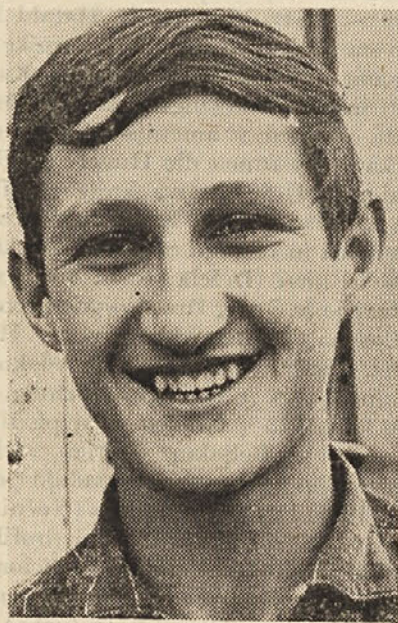
Slavje se bo začelo že v soboto zvečer, 2. septembra, ko bo slovesna procesija in sv. maša mariborskega škofa dr. Drževnika. V nedeljo dopoldne, 3. septembra, pa bo najprej maševal koprski škof dr. Jenko, nato pa bo slovesna škofovska maša ljubljanskega nadškofa dr. Pogačnika. Po končani maši bodo slovenski škofje in duhovniki molili posvetilno molitev brezmadžnemu Srcu Marijinemu.

ŽIHPOLJSKA NEDELJA

V nedeljo, dne 10. septembra 1967, vsi vabljeni na Žihpolje. Svete maše od pol 8. ure dalje.

V torek, dne 12. septembra 1967, pa bo dan celodnevnega čiščenja.

Prisrčno vabljeni!

Willi Hafner (star 15 let) je brez obotavljanja skočil v deroče dravske valove, da je tako rešil svojega prijatelja gotove smrti.

Rešeni Helmut Sitter (star 13 let). Čeprav ne zna plavati, je skočil po žogo v Dravo.

fant Willi Hafner to opazil je brez odlašanja skočil za dečkom v vodo, da bi rešil potapljačega Helmuta. In res se je posrečilo Hafnerju svojega prijatelja zgrabiti in ga privleči na suho.

Drugi otroci so bili pri tem tako zbegani, da se še ganiti niso mogli in so kar nemo gledali, kaj se je dogajalo pred njihovimi očmi.

Ne da bi dečki poklicali zdravnika, ali poskušali onesveščene Helmuta vsaj oživiti, so ga pustili njegovi nadaljnji usodi; ta je ležal negibno na bregu Drave. K sreči pa se je Helmut Sitter kmalu sam opomogel.

Šele sedaj, nekaj tednov po tem razburljivem dogodku, se je izvedelo za ta slučaj. Neka gospodinja z Reke pri St. Jakobu, ki je natančno opazovala vse dogajanje, je to javila nekemu novinarju, ta pa je sedaj obvestil prebivalstvo v časopisu, ki je na ta način izvedelo za hrabro dejanje mladega rešitelja.

DOBRILA VES

Hranilnica in posojilnica Dobrla ves, numerava prebeliti dve enonadstropni hiši v Dobrlu vesi. Ponudbe, proračun za plesarska dela sprejememo do 15. 9. 1967 na naslov: Bleiburger Straße 9, 9141 Eberndorf, telefon 04236-206.

Demonstranti so zažgali britansko poslaništvo v Pekingu

Visoki funkcionarji britanskega zunanje-ga ministrstva so se prejšnji torek zvečer sestali v Londonu, da proučijo stanje, ki je nastalo po požigu sedeža britanskega poslaništva v Pekingu.

Informacije o dogodkih so dobili v London od diplomatskega predstavništva neke prijateljske države. Skandinavske države, Švica, Francija, Indija in druge države, ki imajo dobre diplomatske odnose z Veliko Britanijo, so zastopane v Pekingu in imajo lastna komunikacijska sredstva. Predstavnik zunanjega ministrstva je izjavil, da za sedaj nimajo točnih poročil o škodi, ki je bila povzročena. Demonstranti so odnesli pohištvo na ulico in so ga uničili.

Scotland Yard je odredil, naj bo skupina agentov posebne sekcije do novega ukaza v bližini poslopja, kjer je kitajsko diplomatsko predstavništvo v Londonu, da se prepreči incidenti (pripetljaji).

V sredo so se pred poslopjem britanskega poslaništva spet začele demonstracije. Poslopje so stražili policaji in vojaki. Nameščenci poslaništva so ostali v poslopju, ker so jim varnostne sile sporočile, da ne jamčijo za njihovo varnost, če zapustijo poslopje. Popoldne je bila velika demonstracija proti angleški politiki v Hong Kongu. Število demonstrantov pred poslopjem je stalno naraščalo. Nenadoma so v Londonu zgubili stike s poslaništvom. Zadnje sporočilo odpravnika poslov Hopsona, preden je bila prekinjena radijska in telegrafska zveza, so bile besede: »Prihajajo, prihajajo.« V poslaništvu, ki ga vodi odpravnik poslov Hopson, je bilo okoli 30 oseb med diplomati in člani njihovih družin. Na Kitajskem živi še okoli drugih 70 tisoč angleških državljanov, ki niso diplomati.

Britanska vlada je takoj po prekinitvi stikov s Pekingom obvestila kitajsko diplomatsko predstavništvo v Londonu, da kitajski diplomati in vsi nameščenci kitajskih uradnih ustanov (agencija Nova Kitajska, podružnica kitajske banke, razne trgovske organizacije) ne bodo mogli zapustiti Vel. Britanije brez posebnega dovoljenja.

Napad na poslaništvo sovпада s potezom ultimata, ki ga je Kitajska poslala Vel. Britaniji (in ki ga je ta zavrnila) v zvezi z zahtevo za izpustitev kitajskih časnikarjev, ki so bili aretirani v Hong Kongu, in preklic prepovedi izhajanja nekaterih kitajskih časopisov v tej koloniji.

V Londonu se je zvedelo, da je veleposlanik ZAR v Pekingu, ki je dekan diplomatskega zbora, do sedaj brez uspeha skušal sestati se s kitajskim zunanjim ministrom, da bi sporočil skupen protest proti požigu britanskega diplomatskega predstavništva.

Kakor poročajo iz Pekinga, so člani britanskega poslaništva zapustili v sredo zjutraj (v torek zvečer po evropskem času) sedež svojega na pol uničenega diplomatskega predstavništva, ki so ga rdeči gardisti tudi oplenili. Nekateri so bili okrvavljeni. Odpravnik poslov Hopson je imel obvezano glavo in ves okrvavljen jopič. Rdeči gardisti so pretepli skoraj vse moške in tudi dve mladi ženski. Vsi so izjavili, da so jih policaji in vojaki, ki so stražili poslopje, skušali braniti in da so bili nekateri policaji ranjeni, ko so se skušali izogniti razjarjenim demonstrantom.

V treh urah je bilo poslaništvo razdejano. Poslopje je v severnovzhodnem predmestju Pekinga približno pet kilometrov od središča. Obdaja ga tri metre visok zid.

Thomson je kitajskemu predstavniku sporočil oster protest. Zunanje ministrstvo je sporočilo, da ni nobenega dvoma, da je bil napad namenoma izvršen na podlagi hujškanja kitajske vlade. Sedaj je jasno, da je kitajska vlada prekršila imuniteto poslaništva, kakor tudi diplomatsko imuniteto odpravnika poslov in članov poslaništva. Gre za nov primer očitnega prezira, ki ga kitajska vlada kaže do suverenih pravic drugih vlad. Ta napad je škandalozno in barbarsko dejanje, ki bo prineslo kitajski vladi slab sloves po vsem svetu. Thomson je zahteval od kitajskega odpravnika poslov, naj takoj obvesti svojo vlado, da Velika Britanija zahteva poročilo o incidentih v Pekingu, pojasnilo, zakaj so se dogodili, in zagotovilo, da bosta odslej poslaništvo in osebe zaščiteni ter da bo izplačana odškodnina za povzročeno škodo.

Izredno parado je tu pokazal Friedl Konzilia (Avstrija)

Vratar Sturma je bil hitreje pri žogi kot Reiter (Avstrija)

Državno nogometno prvenstvo:

Končno je steklo

Lepa zmaga celovške Avstrije nad graškim Sturmom doma 3:0 (2:0)

Ze dolgo niso Celovčani tako lahko zabijali gole kot vprav to nedeljo. Graški Sturm, ki ima, kadar igra z Avstrijo-Celovec, zmerom manjvrednostne občutke, je delal v obrambi tako velike napake, da so

imeli celovški napadalci zares lahko delo.

Uspeh celovške Avstrije pa je kljub temu zaslužen, saj je celih sedemdeset minut napadala, tako da je potisnila moštvo Sturma v obrambo. Na njegovi strani igrišča

To so stali do danes!

FORD Taunus 17 M

do **S 64.000.-**

FORD Taunus 20 M

od **S 71.300.-**

!!To stanejo od danes!!

FORD Taunus 17 M

od **S 55.700.-**

FORD Taunus 20 M

od **S 62.700.-**

Imamo le še nekaj FORD Taunus-ov 17 M in 20 M, model 1967. Izrabite to priložnost in kupite voz, ki šteje med najboljše, za ceno srednjega razreda avtomobilov!

**AUTOHAUS
KAPOSI & CO.**

Klagenfurt

Herrengasse 10, Telefon 70122

STROKOVNA TRGOVINA ZA
OPTIČNE PREDMETE

KLAGENFURT — CELOVEC

10.-Oktober-Straße 23 (zraven PRECHTL-kina)

so se stalno dogajale napete scene. Celovčanom, ki so pred štirinajstimi dnevi tako nesrečno izgubili v Innsbrucku proti Wacker Innsbruck (tekma se je končala z zmago Wackra s 4:3), je šlo tokrat bolje od rok. V vseh vrstah moštva so bili nadmočni nad nasprotnikom, posebno se je odlikovala obramba, kjer je prevladoval izvrstni Kovarčević (prej igralec splitskega Hajduka). Ta jugoslovanski igralec ve natančno, kdaj mu je treba napasti, predvsem pa je dokazal dober pregled na igrišču. Vsako njegovo podajanje žoge ostane v lastnih vrstah; to pa je glavno za zmago vsakega nogometnega moštva.

Po tej drugi tekmi je Avstrija-Celovec na šestem mestu. Vodi še zmerom Rapid-Dunaj pred Avstrijo-Dunaj. Za Celovčani je še osem nogometnih moštev.

STADLER

Möbel

Das führende Einrichtungshaus

Klagenfurt, Theatergasse 4

noch nie war das Gute so billig

Herren-Leibchen aus prima Ripp-Trikot	9⁸⁰	Damen-Schirm-Faltenröcke aus Trevira-Flanell ...	89.-
Herren-Badehosen aus Helanca-Kräusel ..	25⁹⁰	Frauen-Kittel-schürzen aus gemustertem Bw.-Kretonne	35.-
Herren-Zwirnsokkett Sohle extra verstärkt	7⁵⁰	Damen-Perlon-Arbeitsmäntel	69⁸⁰
French-Herren-hemden Langarm	25⁹⁰	Damen-Perlonlütcher zarte Blumenmuster ..	8⁵⁰
Herren-Kurz-beinunterhosen aus Ripp-Trikot	17⁹⁰	Nylon- und Plastik-Tischdecken ab	3³⁵
Damen-Sliphosen aus Ripp-Trikot, fehlerfrei, alle Größen	6⁹⁰	Perlonstrümpfe fehlerfrei	5⁹⁰
Damen-Kurz-beinhosen Markenware	11⁹⁰	Damen-Feinkräusel-strümpfe in Kassette	9⁸⁰
Damen-Perlon-Unterkleider mit schöner Spitze	19⁸⁰	Damen-Perlon-Strumpfgürtel	15⁹⁰
Frauen-Nachthemden aus geblumtem Musselin	44⁸⁰	Kinder-Kniestrümpfe alle Größen	13⁹⁰
Damen-Blusen in Modifarben	18⁹⁰	Kinder-Kleidchen prima Qualität, herzige Passon	39⁸⁰
Damen-Modepulli in schönen Pastellfarben	37⁹⁰		

IM KAUFHAUS

SAMONIG

VILLACH AM SAMONIG-ECK

»RDEČI TELEFON« MED LONDONOM IN MOSKVO

Na podlagi sporazuma, ki so ga podpisali v Foreign Office, bosta odslej London in Moskva povezani z »rdečim telefonom«. Predlog za namestitev neposredne zveze med Kremlinom in sedežem angleške vlade v Whitehallu, je dal sovjetski ministrski predsednik Kosigin, ko je bil preteklega februarja v Vel. Britaniji na obisku. Tej zvezi pravijo »rdeči telefon«, v resnici pa gre za zvezo s teleprinterjem.

PREDLOGI STRANKE »MAPAM« ZA SREDNJI VZHOD

Izraelska stranka »Mapam« (nekomunistična levica) je pripravila mirovni načrt v sedmih točkah; stranka sodeluje v vladi. Predlogi so naslednji: Ko bo Izrael sklenil mir z Jordanijo, bi ji vrnil zahodni breg Jordana toda s popravkom meje. Jordaniji bo ponudil dostop do Sredozemlja. Mapam je mnenja, da mora združeni Jeruzalem ostati pod izraelskim nadzorstvom kot izraelska prestolnica. Vprašanje palestinskih beguncev bi se moralo rešiti prijateljsko z Jordanijo, ki bi jih zopet namestila na svojem ozemlju z gospodarsko pomočjo Izraela.

Mapam zagovarja priključitev področja Gaze ter demilitarizacijo hribov Golan v Siriji kakor tudi Sinaja. Izreka se za nevtralizacijo na Srednjem vzhodu, za sodelovanje med vsemi državami tega področja v federalni obliki in na gospodarski podlagi.

**ZNAMKA ZAUPANJA
GRUNDNER**
Klagenfurt - Celovec
Wienergasse 10
(Promenadna cona)

Karl Rojšek:

V senci propagande, ki ni za kmeta

»Tako je, ja!« jih je par zagrmelo na Kovšarjevi strani.

»Prepričan sem,« je nadaljeval oni, »da boste po zmagi naše stranke zaživi človeka dostojno življenje, in tem pijavkam, ki živijo na vaš račun, pa bomo stopili mi za vrat!« »Bravo!« je vpil Kovšar in dregnil soseda, »ta pa zna in takile ljudje morajo priti v parlament, ki imajo srce za nas trpine. O, Terlak, (tako se je namreč pisal govornik) ta zna, njegova se kapitalisti bojijo, še študirati ga baje niso pustili do kraja, ker so se bali, da bi bil preveč pameten!«

Da so se takšne govornice razširjale med kmeti, zato je Terlak dobro preskrbel. Par pijanih kmetov mu je napivalo, med njimi seveda tudi Kovšar. Terlak pa je samo malo pomolil ustnice in odstavil kozareček ter pripomnil: »Mene še čaka ogromno dela, povsod me kličejo, naj pomagam, raztrgati se tudi ne morem in pa stroški, vožnja sem vožnja tja, tu eno prošnjo kolkovano, tam dobro besedo, ki jo je treba malo podmazati, no, in živeti je tudi treba.«

Tako je gladil sebi pot zaščitnik kmečkega stanu. Kovšar, ves prevzet od tolike dobrote, ki jo zastoj izkazuje kmetom, je potisnil Terlaku petdesetak v žep s prošnjo, naj se še zanaprej tako vneto bori za pravice kmečkih garačev.

Se par kmetov je sledilo z darovi, čeprav bolj majhnimi, kot je bil Kovšarjev. In Terlak, mož socialnega čuta, se je prav srčno zahvalil za velikodušno darilo, ki se bo dobro obrestovalo v prid kmečkemu ljudstvu.

Govornik je dobro vedel, kje ga čevlji žuli in ko je imel zaradi par pijanih nerazsodnih trpinov par stotakov v žepu, se je s hinavskim obrazom poslovil od teh radodarnih ljudi in se odpeljal drugam, kjer je z isto vneto v delavskem naselju govoril delavcem ter udrihal po kmetih.

Ker je videl Karničar, da misli Kovšar namišljeno bodočo srečo pošteno zaliti, je namignil Tončetu: »Pojdiva!« Sin je takoj ubogal očeta, vstal in namignil Francki, naj spravi tudi očeta, pri Marijinem znamenju na križpotju ju bosta čakala, saj z junčkom potrebuje več časa in mogoče, da ju že preje dohitita. Karničar in Tonče sta odšla.

Kovšar pa je danes nekaj iskal in pri najboljši volji ni našel.

»Ata, pojdiva tudi midva domov, čas je že!« pravi hčerka.

»Nikamor se ti ne mudi, posebnega dela ni doma, in da veš, bolje je, da je sosed odšel, ker pač nisem navajen, da mi kdo glede moje politične misli bere levite. Jaz s črnimi nimam več opravka, in glej, da ga tudi ti ne boš z njegovim sinom imela. Si me razumela?«

II. nadaljevanje

»Ne, oče, nekam smešno govorite danes, kaj ima strankarstvo z ljubeznijo opraviti, to mi povejte!«

»A, to bi ti rada zvedela, no, dobro. Odslej se mi nimaš več družiti s farškimi podrepniki, ker naša hiša bo odslej takšna kot jaz hočem, zato za črnuhe tu ni prostora! Ali ti je sedaj jasno?«

»Jasno, ata, samo oprostite, omeniti vam moram, da ne pride črnih v našo hišo, temveč jaz v Karničarjevo in od tega ne odjenjam, ne jaz, ne Tonče, če se tudi vi z vašo novo stranko na glavo postavite! To je moj trden sklep, ki ga ne bo omajala ne rdeča in ne črna politika, v tem sem prepričana.«

Stari je v prvem hipu prebledel, potem pa skočil proti hčeri, ki pa se je spretno umaknila hudemu očetu in kot srna odhitela ven ter po stranskih potih domov, da jo niti sosed s sinom ni opazil. Tonče pa se je oziral nazaj, na levo in desno, toda ljubeče sosedove Francke ni opazil nikjer.

Ko je prišla domov, jo je mati vprašala, kako da je sama, kje je oče in kje sosedovi (Dalje na 12. strani)

RADIO CELOVEC

SLOVENSKE ODDAJE

NEDELJA, 3. 9. 7.30 Duhovni nagovor. S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — **PONEDELJEK, 4. 9. 14.15** Poročila, vreme, objave. Pregled sporeda. Iz ljudstva za ljudstvo (Na obisku pri selskem župniku Alojziju Vautiju). — **18.15** Kar po domače (Glasb. oddaja). — **TOREK, 5. 9. 14.15** Poročila, vreme, objave. Športni mozaik. Cerkev in svet. — **SREDA, 6. 9. 14.15** Poročila, vreme, objave. Kar želite, zaigramo. — **ČETRTEK, 7. 9. 14.15** Poročila, vreme, objave. Gore, jezera in mir. — **PETEK, 8. 9. 14.15** Poročila, vreme, objave. Od petka do petka po naših krajih in pri naših ljudeh. Saj sem šofer... — **SOBOTA, 9. 9. 9.00** Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

PODPRITE MOHORJEV DIJAŠKI DOM

Počitnice se bližajo h kraju. Kmalu se bodo spet napolnili prostori Mohorjevega dijaškega doma. Žal je prostora za vse, ki prosijo za sprejem, premalo. Odbor je na to mislil že prej in je zaradi tega najel posojilo in kupil hišo poleg Mohorjeve, da bi lahko — ko bo izpraznjena — služila Dijaškemu domu. Posojila ni mogoče odplačevati iz mesečnine, ki jo plačujejo dijaki. Zato se obračamo na plemenita srca, da kaj darujejo v ta namen.

Poleg drugih je v zadnjem času darovala v ta namen tudi neimenovana iz Sveč 500.— šil.; P. J., Belgija 520 bfr. — Bog plačaj!

Odbor Družbe sv. Mohorja

Janez Jalen

22

Ograd

»Tudi meni.« Pavla se je ozrla na molčečo sošolko sestro Ksaverijo. Obema so se zalesketale v očeh solze.

Sestra prednica pa je spet povzela besedo: »Naj vam nikar ne bo hudo, draga, gospa. Dobri Bog vam je naložil križ za tuje grehe. Nosili ste ga vdano in pogumno.«

»O, ne. Večkrat sem padala pod njim.« Pavla si je dvignila robec na oči.

»Kdo bi ne,« je opravičevala nuna Pavlo. »Sam naš Gospod je trikrat omagal. Neskončno modri Bog vam je, gospa Pavla, nenavadno zgodaj odprl vrata iz hiše pokore. Zdi se mi, da vas pošilja osvobodjevat iz vezi grehov tistega, s katerim ste nerazvezno povezani za vse življenje.«

Pavla je že hotela reči: »Saj nisem svetnica.« Pa si je premislila. Žalila bi sestro prednico. Premagala se je in molčala. Niti gubica ni trenila na njenem obrazu. Sprejela je darilo sester, zavitek jestvin, se res iz srca zahvalila za naklonjenost in obljubil, da bo sporočala, kako se ji bo godilo zunaj v svetu.

Iz pisarne sta se povzpeli Pavla in sestra Ksaverija po polžasto zavitih stopnicah v stanovanje gosпода kurata. Na visokem hodniku je odjeknil pod čevlji pisan tlak, zložen iz brušenih kamnitih plošč. Ustavili

sta se pred umetno izrezljanimi in s starinskim železjem bogato okovanimi vrati. Pavla je bila razburjena, da je slišala bti srce. Rada bi se bila malo pomudila, pa je sestra Ksaverija že potrkala.

»Napreji!«

Sestra Ksaverija je odprla vrata in se umaknila, da počaka zunaj na hodniku. Pavla je vstopila. Narahlo zardela v lica je pozdravila: »Hvaljen bodi Jezus Kristus!«

»Na vekomaj. Amen!« je odgovoril kurat Janez Bizjan, odložil pero in vstal od pisanja. Pavli je ponudil stol pri mizi na sredi sobe in sam sedel na drugo stran. Da je mogel videti Pavli naravnost v obraz, je odmaknil šopek iz vrbovih mačic, rdečega resja in belih kurjic iz srede na vogal vezanega prta. Resno zamišljen je spregovoril: »Gospa Pavla! Že več dni preudarjam, kaj naj vam povem ob razstanku.«

»Za vsako vašo besedo bom hvaležna, prečastiti!« Pavla se je uglasno poklonila.

»Gospa doktorjeval!« Kurat Bizjan je položil dlan na mizo: »Vam se morebiti zdi, da so bila štiri leta, prebita pri nas, zgubljen čas.«

»Ne, gospod kurat! Zavedam se, da sem dokaj pridobila, posebno v razgovorih z vami. O življenju sedaj vse drugače sodim. Prej sem napak.« Pavla je govorila nepričakovano, kakor je bila vajena pred svojo nesrečo v Gorici doma v salonu.

»Gospa Pavla!« Kurat je besede postavljaj. Vsako posebej je pretehtaval. »Odkriti priznam, da se čutim majhnega pred vami.«

»Gospod kurat?« je zastrmela Pavla.

»Nič ne oporekajte,« je narahlo pribil na mizo z roko duhovnik: »Rešili ste nadarjenega moža, s katerim vas je združil Bog v zakramentu svetega zakona. V zaslepljenosti je hotel poseči po lastnem življenju.«

»Sedaj hodi še po bolj zgrčenih potih.« In kakor bi hotela pokazati, da se o Filipu ne mara pogovarjati, je pogledala navzgor proti stropu in pričela opazovati bogato, blestečebelo štukaturo, iz katere so gledali nanjo v večji kot naravni velikosti izdelani, skoraj povsem goli otroci. Pavla se je ta trenutke zavedala, kakor bi ji bilo nekaj reklo, da ne bo nikoli mati. Bilo ji je kar prav. Celo dobro se ji je zdelo, da doslej ni imela otrok, čeprav si jih je bila včasih naravnost želela. Kako naj bi opravičila pred njimi, ko bi odrasli, očetovo ravnanje drugače, kakor da sebe ogrdi. Če bi jim pa povedala resnico, bi morali lastnega očeta iz vse duše zaničevati. Ne, nel Da se čimbolj znebi trpkih misli, je začela opazovati raznovrstno divjad, naslikano v različno obrobline ploskve.

Kurat Bizjan je videl v dno Pavline duše. Začuda se je zresnil. Vstal je. Črni talar ga je nekako odmikal brigam vsakdanjega življenja. Njegov glas je zvenel, kakor bi več ne govoril sam iz sebe: »Gospa! Res hodi vaš mož po nerodnih potih, ima pa le še vedno čas, da reši svojo dušo. Če bi vi ne bili prevzeli njegove krivde, bi ga ne imel več. Utegne biti, da ga prav vi z vašimi dosedanjimi odpovedmi in nevšečnostmi, ki vas še čakajo, rešite pogubljenja. Vse premalo se zavedamo, da smo ljudje

skrivnostno povezani med seboj v ljubezni in trpljenju, pa tudi v zadostovanju za krivice in žalitve, ki jih prizadevamo Bogu, V tej smeri, gospa, hudo prizkušena duša, iščite smisel svojemu življenju.«

»Si bom prizadevala, prečastiti.«

Kurat se je odkritega odgovora razveselil. Razjasnil se mu je obraz. Da bi svojo misel še bolj poudaril, je dal Pavli za spomin podobico Odršenika, za grehe vsega človeštva pribitega na križ. Za slovo ji je voščil srečo pod še vedno celotno ohranjenim stropom nad nekdanjo lovsko sobano plemiča Lamberga, prav z njegovimi besedami:

GOT GEBS GLVKH

Pavla se je nasmehnila in odgovorila po črkah, vklesanih nad vhodom na dvorišče graščine:

GOT GEB GLVKHSALIG END

In kurat Janez Bizjan in pomiloščena kamnjenka Pavla Andrejčič sta si segla v roko kakor brat in sestra.

Po nasvetu sestre Ksaverije je Pavla pustila svoj kovček pri vratarici. S seboj pa naj vzame, je rekla Ksaverija, zavitek, ki ga je bila prejela pri sestri prednici. In sta odšli, sošolki, skozi trdnjavo mogočen vhod mimo stare lipe na zunanem dvorišču in mimo kamnite mize, izklesane 1537. leta iz zelenega kamna, v dolg kostanjev drevored, na stezo, in zavili navkreber naravnost v breg. Pavla se je začudila. Vprašala je: »Kam greva? K Svetemu Petru?«

(Dalje prihodnjič)

OBČINA PLIBERK-BLEIBURG VABI, DA OBIŠČETE

Pliberški sejem

2. do 4. septembra 1967

Za Pliberški sejem se vam priporoča

Pavle Močilnik

PLIBERK — Glavni trg (ob vhodu na sejmišče)

trgovina s tekstilijami (posteljnino, perilom, konfekcijo) in špecerijo

Postrežba domača — Zmerne cene!

Za sejmsko nedeljo imamo celodnevno odprto

Kmetje, vaša nakupovalnica je **Kmečka gospodarska zadruga Pliberk**

Zadruga prodaja po ugodnih pogojih vse kmetijske stroje, orodje, semena, ostale potrebščine — Kupuje žita in druge kmetijske pridelke

Domač. denarni hranilni in kreditni zavod je

Hranilnica in posojilnica Pliberk

Živinorejska zadruga za Libuče in okolico

Živinorejska zadruga se prizadeva za napredek naše živinoreje

KOLESA
MOPEDI
HLADILNIKI
HLADILNIKI ZA NIZKO
HLAJENJE
ELEKTRIČNI ŠTEDILNIKI
ŠIVALNI STROJI
OPREMA ZA TUJSKE SOBE
VRATA ZA GARAŽE itd.
POSEBNO UGODNE CENE!

A. in T. BLAŽEJ

ŠT. VID V PODJUNI

Telefon (0 42 39) 34 63

ŠT. PRIMOŽ — Tel. (04239) 34 6 09

Strokovna trgovina za umetne cvetlice, mirte in
damske klobuke
nevestine pajčolane, kronice, šopke za venecvodjo
in vse nevestine potrebščine

Trinzeß

KLAGENFURT, Alter Platz 34

SADJARJI!

Najbolj zanesljivo rastoča sadna drevesca
nudi domača sadna drevesnica MARKO
POLZER, Lazar pri št. Vidu v Podjuni.
Ribizelj, češplje, maravdelj polovična cena.

Ing. MARKO POLZER, pd. Lazar
ŠT. VID V PODJUNI

Obiščite razstavo

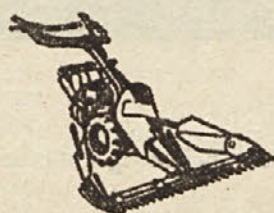
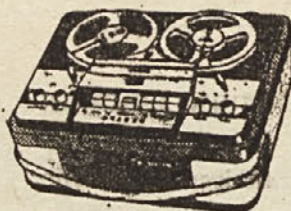
**o gospodarstvu
gospodinjstvu
in tehniki**

na Pliberškem sejmu

pri domači tvrdki

**JOHAN
LOMŠEK**

**Št. Lipš (Tihoja 2),
pošta Dobrla ves, Koroška**

Električne napeljave, hišne instalacije, stre-
lovode, popravila in navijanje motorjev
vam oskrbi
najboljše, najceneje

Elektro-trgovina

HOLLAUF

Pliberk-Bleiburg

Znan za čedne dečlske obleke

SATTLER na Heuplatz
Klagenfurt — Celovec

Ure in nakit v veliki izbiri
pri

Gottfried Anrather

Klagenfurt, Paulitschgasse 9

Popravila izvirim takoj in
solidno, kupujem in zame-
njam zlato in srebro (tudi
strto zlato).

PLETILNI STROJI PASSAP

Odjemalcem strežemo vse leto v tr-
govini za volno in pletenine pri ka-
pucinski cerkvi v Celovcu.

ZELEZNINO —
PECI, ŠTEDILNIKE
NA DRVA, PREMOG, OLJE, PLIN IN TOK —
TALNE OBLOGE (BODENBELAG)
TELEVIZIJSKE APARATE, RADIO APARATE
KMETIJSKE STROJE, BARVE IN SIPE

Vse „Joka“ izdelke

Vam dobavlja najugodnejše

Podjunska trgovska družba — bratje

RUTAR & Co., Dobrla ves, tel. 220

Obiščite tudi GOSTILNO-HOTEL RUTAR

V DOBRLI VESI ob Kapelški cesti • Telefon 042 36-281

Vsak obiskovalec

Pliberškega sejma

bo pil

Schloßbräu

pivo!

Za ples in zabavo igra godba *Robinson* („Veseli Štajerci“) iz Knittelfelda

**VINO - KAVA - SENDVIČI -
PEČENE PIŠKE NA RAŽNJU**

na Pliberškem sejmu pri **BREZNIKU**

LANDWIRTSCHAFTLICHE GENOSSENSCHAFT

Bleiburg, Koschatstraße

priporoča: **KMETIJSKE STROJE**
KRMO
UMETNA GNOJILA
GRADBENI MATERIAL

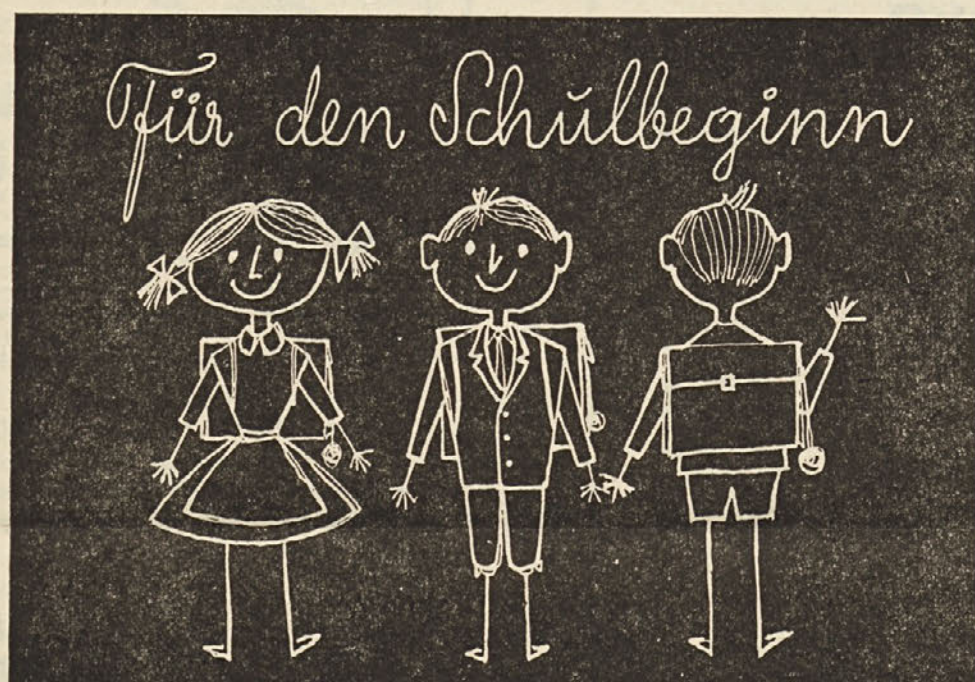
Ob
začetku
šolskega
leta
vas vabi

MOHORJEVA KNJIGARNA

da ugodno nakupite šolske potrebščine:
KNJIGE, ZVEZKE, PAPIR, itd.

CELOVEC, 10.-OKTOBER-STRASSE 27

OBISČITE PLIBERSKI SEJEM — OBISČITE PLIBERSKI SEJEM — OBISČITE PLIBERSKI SEJEM — OBISČITE PLIBERSKI SEJEM — OBISČITE PLIBERSKI SEJEM —

**Knaben- und
Mädchen-
Bekleidung**

Schultaschen

KINDER JOPPE, aus Walkloden, beidseitig knöpfbar, wasserabstoßend,
alle Farben, Gr. 6

240.-

Flotte MODEHOSEN, aus Teryleremit Schurwolle, Twistschnitt, Farbe: grau,
anthrazit, Gr. 5

128.-

Sie finden bei uns eine große Auswahl an TURNHOSEN, TURNLEIBCHEN
sowie GYMNASTIKANZÜGE

MÄDCHEN PULLI, reizend, mit langen Ärmeln, aus strapazfähiger Baumwolle,
Indanthren, in verschiedenen Farben, Gr. 6

59.50

Das ideale SCHULKLEID, aus Trevira, lange Ärmel, entzückende Kragenfassung,
kariertes unempfindliches Dessin, Länge 60 cm

198.-

Knaben und Mädchen PUMPHOSEN, in Lastex und Klettersamt, in verschiede-
nen Farben, Gr. 5

145.-

LODEN UMHÄNGEN, für Mädchen und Knaben, mit reizender Bortenverzierung,
abknöpfbare Kapuze, ganz gefüttert, wasserabstoßend, Länge 60 cm

262.-

Mädchen TRAGERKLEIDER, aus Reinwollstoffen oder Trevira mit Schurwolle,
Oberteil gefüttert, verschiedene Dessins und Farben, Länge 60 cm

145.-

SCHULTASCHE, für Anfänger, aus echtem Rindboxleder, 2 Schließen

78.-

Fantastische SKAISCHULTASCHE, in rot, blau und braun, 2 Schließen, 1 Innen-
fach und 1 Außenfach (1 Jahr Garantie bei normaler Abnutzung!)

137.-

SKAISCHULTASCHE, mit einem Außenfach und einer praktischen Schließe, in den
Farben: braun, rot und blau

138.-

DIETMAR
Warmuth *Bietet mehr!*
VILLACH · FELDKIRCHEN · LIENZ · ST. VEIT

Novo na policah

Mohorjeve knjigarne v Celovcu

Jos. Schrijvers C.S.S.R.; Dobra volja, vez.,
90 str. Cena: 18.— šil.

Dr. J. Kolarič: škof Rožman, I. del, 381
str., vezano v platno, 100.— šil., broširano
80.— šil.

Alojzij Geržinič: Pregled svetovne knji-
ževnosti; broš. 71. str.; cena 15.— šil.

Letopis (šematizem) ljubljanske nadško-
fije; broš. 184 str. Cena: 40.— šil.

Bogoslovni vestnik za leto 1967, štev. 1—2.
Cena: 57.— šil.

Pastoralna revija: Cerkev v sedanjem sve-
tu; štev. 1—3; 4—6; izdajajo slov. škofje. —
Cena posameznega zvezka 18.— šil.

Revija mladih: Ognjišče, štev. 3, 4, 5, 6,
7, 8. Vsaka številka stane 5.— šil.

Znan za srčkane otroške
dečske oblekice

SATTLER na Heuplatz
Klagenfurt — Celovec

Obiščite nas ob PLIBERSKEM SEJMU

GASTHOF-FLEISCHHAUEREI

FRANZ SCHWARZL

BLEIBURG — PLIBERK

10.-Oktober-Straße 20, telefon 315

DOBRA JEDAČA IN PIJAČA

Za osebni prevoz z avtobusi
in prevoz tovorov s tovornimi
avtomobili se priporoča

AVTOPODJETJE

Štefan Sienčnik

DOBRLA VES - EBERNDORF
Telefon 219

Pri črpalki za bencin in trgovini
z vsakovrstnimi vozili in potreb-
ščinami za vozila postreže
v zadovoljstvo vsem

Ljudmila Sienčnik

DOBRLA VES - EBERNDORF

V NEDELJO, 3. SEPTEMBRA 1967, BO OTVORITEV

ADEG - blagovne tržnice

- Najmodernejša in največja SB-trgovina južne Koroške
- 480 KVADRATNIH METROV PRODAJNE POVRŠINE

Bila je posrečena zamisel, da so »Metnitzhof« tako ugodno preuredili in ga spremenili v sedanjo Trgovsko hišo, ki daje čast Pliberku. Obsežna, svetla in prijazna skladišča in prodajni prostori, z velikanskimi steklenimi stenami obkrožajo dvorišče nove pliberške veletrgovine. Trgovska hiša, ki na zunan in na znotraj predstavlja najmodernejši trgovski center mesta. Preureditev se je posrečila zato, ker se prizidana moderna stavba harmonično spaja s starim poslopjem. Jasno, oprema prodajalne, trgovine ali trgovske hiše v takem obsegu je odločilnega pomena za uspeh! Nujno je, da se kupci v prostorih ne le počutijo dobro, ampak da jih pregledna razporeditev in prikupna razstava blaga spodbuja za nakup. Vse stvari, ki jih človek morda niti ni hotel kupiti, morajo dregati tako v oči, da jih človek nehote z zanimanjem ogleduje in se mu porodi želja po njih. To je umetnost modernega psihološko pravičnega prodajnega načina, katerega osnova pa vedno spet je in ostane — oprema. Stroge in jasne poteze pomagajo pri tem hiši prav tako kot posrečeno opremljene izlozbe. Pogoji za dober prodajni uspeh pa je odvisen od točno zarisane sortimenta (izbira), pa tudi od tega, kako je oblikovana zunanost hiše in kako prodajni prostori.

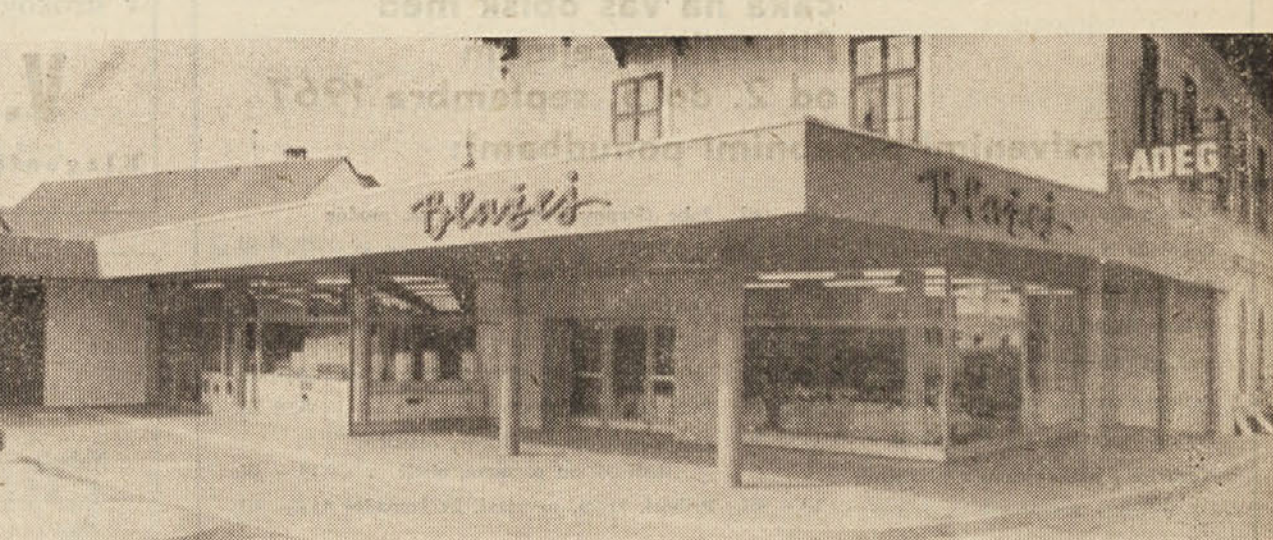
Nova Trgovska hiša Angele in Valentina Blažej nudi bogato blagovno izbiro za vsakdanjo potrebo — po ugodnih ADEG-cenah — zna tudi vzbuditi zanimanje kupcev s pomočjo izrednih ponudb. Lahko se reče, tukaj se vse dobi in da končno vsak kupec to najde, kar išče. Od otroškega oddelka in od-

delka za otroške vozičke, mimo dobro razporejenega tekstilnega oddelka s preizkušenimi in znanimi imeni »Elastisana« in »Joka«, vse za kuhinjo in električni aparati preizkušenih tvrdk.

Posebno pozornost so posvetili električnim aparatom vseh vrst. Svetovne firme kot General Motors Elektrik, ki ima res tehnično skrajno izpopolnjene elektro-aparate — hladilnike, hladilne kadi, pralne stroje, posode za segrevanje in shranjevanje vode, pa tudi majhne elektro-aparate, ki jih zastopa celovška firma Cladrowa, ali BBC Brown Boveri, tvrdka, ki nosi mednarodni sloves, ki jo cenijo po svojih kvalitetnih izdelkih — bodisi lokomotivah, bodisi dobrih elektro-aparatih, bodo našli tukaj v spodnjem delu Koroške primerno zanimanje in krog interessentov. Bogat proizvodni program teh dveh navedenih tvrdk prikazuje visoko raven te trgovske hiše. Zastopana je tudi tvrdka Reichold Chemie AG, Wien, ki ponuja tu umetne smole, mazila in barvila — sijajni »Durlin«-Lack — kakor proizvode usnjene industrije.

Moderni stil posloplja — ki je bilo v strokovnem delu kljub nekaterim težavam eksaktno in vrhu tega ob pravem času zgotovljeno — daje vso čast gradbenemu moštru Janezu Vodivniku iz Rinkol. Lepo je ugotoviti, da razpolaga spodnji del Koroške s takimi sijajnimi in ambicioznimi strokovnjaki.

Športni oddelek prikazuje kvalitetne proizvode železnega blaga. Široka izbira štedilnikov in peči je posebne omembe vredna. Jasno je, da je mogoče nakupiti tudi prikupne preproge ali prave orien-

Tudi največjo trgovsko hišo spodnje Koroške je zgradilo z odličnim strokovnim delom poznano gradbeno podjetje **HANS VODIVNIK, Bleiburg — Pliberk, Rinkenberg — Vogrče**

talske tepihe posebne kvalitete, pa tudi talne obloge vseh vrst, ki jih polagajo strokovnjaki ustrezne firme. Predstavljajo se nam pa tudi tvrdke kot Vogel-Noot, Reformwerke, Bauer Cülle in Pumpwerk Voitsberg, mlečne naprave tvrdke National Westfalia, in druge, s svojimi izbornimi izdelki.

Angela in Valentin Blažej in njun sin se odlikujejo po ponižnosti in visokem strokovnem znanju. Njihovo vzgledno in vljudno obnašanje jim je prineslo veliko zaupanja pri stalnih odjemalcih. Tako bo ostalo tudi v novi Trgovski hiši. Privatna iniciativa vzporedno z delavnostjo in pridnostjo je dokazala da je uspešna; uspešna v tem slučaju tudi v prid pliberškega in okoliškega prebivalstva, da, morda v prid celotne spodnje Koroške. Tako dela nova trgovska hiša čast ne le družini Blažej, ampak celemu trgovskemu stanu.

Tudi v tej blagovni tržnici
**ANKERJEVE-REGISTRIRNE
BLAGAJNE**
Deželno zastopstvo G. LEJA
Celovec (Klagenfurt), Eppensteiner Str. 3
telefon 71 9 32

Samoumevno tudi tukaj
BIZERBA-TEHTNICE IN STROJI
Glavno zastopstvo in postrežba strankam
Fa. FRITZ KUCHLER
Celovec (Klagenfurt),
telefon 32-13

Dobava umetnih snovi za tla
BLAGOVNA TRŽNICA BLAŽEJ
Bleiburg (Pliberk) — Loibach (Libuče)

Polaganje umetnih snovi za tla:
JAKOB LORBERT
Obloge za tla — Opaž za stopnice
Viktring (Vetrinje), Perkoniggasse 3
telefon 71-5-35

Mizarska dela (vrata):
JOSEF GRAUF
Mizarstvo za gradnjo in pohištvo
Bleiburg (Pliberk), telefon 0 42 35 286

Izdelovanje ploščic:
Pečarski mojster **ALBERT RADER**
Peči, štedilniki, ploščice
Bleiburg (Pliberk), telefon 0 42 35 294

Slikarska in
pleskarska dela:
JOSEF CUJES
Slikarstvo — Pleskarstvo —
Razpršitev
Bleiburg (Pliberk),
telefon 0 42 35 369

Cistilne naprave
TOVARNA BETONA
Völkermarkt (Velikovec)
Betonski kamni
stavbni material
Völkermarkt (Velikovec)
telefon 455

Dobava peska in gramoza:
V. BREITNEGGER
Gramoznica
Cirkovče pri Pliberku (Schillerndorf
bei Bleiburg)

Tudi v tej blagovni tržnici **BLAŽEJ**
lahko kupite **GÖSSER PIVO**
Gösser pivo je znano daleč
preko avstrijskih meja

Tesarska dela:
VALENTIN KROF
9150 Bleiburg-Pliberk, Einersdorf 50
telefon 0 42 35 325

Obdelava kovin:
ANTON TSCHERNITZ
Gradbeno in umetno ključavničarstvo
Kruppendorf - Kriva Vrba, Hauptstr. 180
telefon 265

Dobava in montaža hladilno-tehničnih naprav:
LEO KRALLER
Gradbeni obrat hladilnih naprav
Zastopnik tovarne strojev „Sülmak“
Beljak (Villach), Widmangasse 25,
telefon 77-55, 77-56

Dobava betonskih in stropnih kamnov
STEFAN LIESNIG
Izdelovanje cementnih izdelkov
Gramoznica
Bleiburg (Pliberk),
telefon 0 42 35 259

Posteklovanje:
HANS BRAMMER u. SÖHNE
Posteklovanje — steklarstvo — brušenje
stekla
Trgovina s steklenino in izdelava zrcal
Celovec (Klagenfurt), Lidmanskýg. 30-39

Zdravstvene instalacije
in ogrevanje:
ARMIN USTER

Centralna kurjava, oljna kurjava,
instalacije plina in vode, kakor tudi
črpalk, vodnih naprav
in izvedba zadevnih popravil
Kühnsdorf (Sinča ves) 162
telefon 0 42 32 80-16

Električne instalacije:
MICHAEL HOLLAUF
Električni obrat
Bleiburg (Pliberk), telefon 0 42 35 280

Dobava gradbenega materiala:
cementa, apna, heraklita
HELMUT SCHWAB
Veletrgovina gradiva, gramoznica
Sinča ves (Kühnsdorf), tel. 0 42 32 80-08

Kleparška dela:
GREGOR SCHIPPEK
Kleparstvo in steklarstvo
Steklo — porcelan — keramika
Pliberk (Bleiburg), telefon 0 42 35 293

Celotna dobava železarskih izdelkov:

EMMICH
Klagenfurt
Prodaja: Kramergasse 5
Skladišče: Lastenstr. 15

Tudi v tej strokovni trgovini največja
izbira vseh priprav General-Elektrik
LOTHAR CLADROWA
Elektro in radio veletrgovina
Celovec (Klagenfurt), Durchlaßstr. 44
telefon 42-66

Prodaja:
BLAGOVNA TRŽNICA BLAŽEJ
Bleiburg (Pliberk) — Loibach (Libuče)

Tudi tukaj preizkušene
VONO-jeklena odklopna vrata
**VOGEL & NOOT - JEKLENA
ODKLOPNA VRATA**
in SEIS-BETONSKE MEŠALCE
Brezplačni nasvet in dobava
Tovarniško zastopstvo in skladišče:
FRANZ J. KASTLER, Klagenfurt
(Celovec)
Anzengruberstraße 32, telefon 71-3-78,
72-14-14

Prodaja in izdajno skladišče:
BLAGOVNA TRŽNICA BLAŽEJ
Bleiburg (Pliberk) — Loibach (Libuče)

Ključavničarska dela:
HANS MICHEU
Ključavničarstvo in gradnja portalov
Pliberk (Bleiburg), telefon 0 42 35 235

Napis:
HUBERT JENNOCH
Izdelovanje žrk
Klagenfurt (Celovec), Herrngasse 14
Prodaja in postrežba
BLAGOVNA TRŽNICA BLAŽEJ
Pliberk (Bleiburg), Libuče (Loibach)

Ta 480 kvadratnih metrov velika blagovna tržnica je opremljena s povsod preizkušeno Storebest-trgovinsko opremo in je tako največja SB-trgovina v spodnji Koroški

STOREbest pomeni več kot postavljanje regalov

»Svetovanje in načrtovanje stojita v ospredju«

STOREbest prodaja svojim številnim kupcem v Avstriji ne samo pohištvo, ki je znano in se uveljavilo skoraj po vsej Evropi, temveč tudi sistem za rešnje vseh problemov, ki nastopijo v trgovini. Skupina izbranih specialistov stavi trgovcu izkustva in spoznanstva na razpolago, dobljenih v STOREbest trgovinah. Stalno naraščajoča naročila so dokaz, da smo ubrali pravo smer. Nadaljnja »tajnost« bo ležala v tem, da nudamo neštete možnosti za kombinacijo normiranih serij-

skih delov s posameznimi deli — v naši lastni izdelavi z individualno no noto —, ob kratkem dobavnem roku in ugodni ceni.

STOREbest se nahaja na Dunajskem jesenskem velesejmu v Jubilejni hali, stojnica P/123, s informacijsko stojnico, — in v Bauzentrumu, Dunaj IX., Fürstengasse 1, Palais Liechtenstein, v filmski dvorani, II. nadstropje, s svojim reprezentativnim prerezum proizvodnega in dobavnega programa.

In zopet

ZA PRODAJALNE
Največ prodana oprava za trgovine v Evropi. — Naše osebe vam je vsak čas brezplačno na razpolago. — STOREbest-oprave za prodajalne. — Družba z o. z.
Steyr, Seitenstettnerstr. 2, tel. 07252 3957

so že desetletja v Avstriji največ uporabni
jekleno-betonski stropi
Nasvet in dobava
H. in M. LEEB & SÖHNE OHG
Tovarna betona
Wolfsberg, telefon 0 43 52 29-91

Vsem kmetom:

Pod najugodnejšimi pogoji vam dostavljam vse kmetijske proizvode, tudi umetna gnojila in semena.

Zamenjujem moko za žito.

Fa. KARL FERRA

KMETIJSKI PROIZVODI PLIBERK-BLEIBURG PODRUŽNICA Postg. 13

Trgovina Kraut v PLIBERKU

čaka na vaš obisk med
Pliberškim sejmom
od 2. do 5. septembra 1967

z edinstvenimi posebnimi ponudbami:

Mikado Rio kava ½ kg vrečka	21.— šil.	Žabe (Strumpfhosen) Helanca, modne barve	29,50 šil.
Čokolada Napoli, 3 veliki kosi	10.— šil.	Dralon - Volna, 50 gr.	13.— šil.
Žvečilni gumi, 24 kosov	10.— šil.	Električna grelna blazina, 1 leto garancije	95.— šil.
Brisače Wettex, 3 kosi	9,50 šil.	Miranda, najbolj iskan spray za lase	19.— šil.
Strd, 1 kozarec	19,80 šil.	Puže za otroke, 50 cm.	43,50 šil.
Perlon nogavice, brez šiva in napak	5.— šil.	Plastično vedro, 10 litrov, plastični škafi 35 cm premera, oboje	18.— šil.
Perlon nogavice, (brez pentelj)	10.— šil.	Pribori, krom, ne rjavi, 24 komadov	115.— šil.
Nogavice z nabornicami v plastičnih dozah	10.— šil.		

Trgovina je odprta vsak dan, tudi v soboto in nedeljo od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

NA SEJMU NIMAMO STOJNICE!

PLAŠČE

v ogromni izbiri
v strokovni trgovini

V. TARMANN

Klagenfurt, Völkermarkterstraße 16

Kadar pridemo v PLIBERK, si oglejmo

MIZARSTVO

Hermana Kušaja

SPALNICE — KUHINJSKE KREDENCE
Izvršuje vse po naročilu. Vse strokovne nasvete daje brezplačno. Ugodna plačila.

BLEIBURG — PLIBERK, Koschatstr. 1

Obiščite ob PLIBERŠKEM SEJMU

TRGOVSKO HIŠO **Herzele**
PLIBERK-BLEIBURG

Največja izbira vseh vrst blaga za moške in damske obleke, konfekcija in specerija

Brata OPETNIK PLIBERK
Krojač Čevljar

Velika zaloga najfinejšega blaga
— Krojaštvo za moške in ženske
obleke — **BOGATA IZBIRA!**

Velika zaloga trpežnih in luksuznih čevljev
po zelo ugodnih cenah. — Solidna in
hitra popravila. — Obiščite mojo stojnico
na Pliberškem sejmu!

STAVBENO IN POHIŠTVENO MIZARSTVO

Johan Dobesch

ŠMIHEL nad PLIBERKOM
se priporoča naročnikom — Izde-
lava kvalitetna — Cene zmerne

VELIKA IZBIRA IN KVALITETA
PREPROG — ZAVES
v strokovni trgovini

ORASCH'S ERBEN

KLagenfurt, 10.-Oktober-Straße
Paulitschgasse (Prosenhof)

JOSEF KIRCHBAUMER

KLagenfurt-CELOVEC
Rosentaler Straße 48,
telefon 23-38

ODVLAČILNA SLUŽBA
PODNEVI IN PONOČI:
Tel. 23-38 ali 61-51

PRODAJA
SKLADIŠČE
NADOMESTNIH DELOV
POSLOVANJE
DELAVNICA
ZA POPRAVILA

**Velika zaloga
perila
blaga
in volne
za moške, ženske in otroke**

L. Maurer

Klagenfurt, Alter Platz 35

Gradbeno, stavbeno in
galanterijsko kleparstvo,
kritje cerkv in stolpov

**Helmut
Großnegger**

KLEPARSKI MOJSTER

KLagenfurt - CELOVEC
Villacher Ring 31, tel. 24-90

**Karel
Prinčič**

TRGOVINA S SADJEM
IN ZELENJAVO

KLagenfurt — CELOVEC
Sternallee (Hl.-Geist-Platz)

Radioaparati
Šivalni stroji
Kolesa

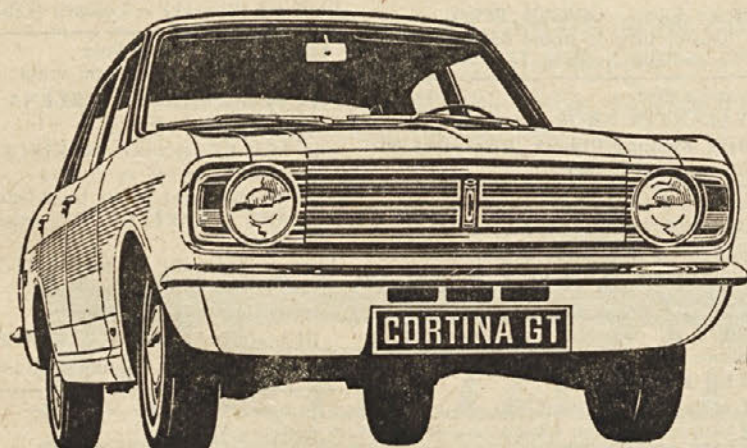
V VELIKI IZBIRI

**Radiohaus
KERN**

Klagenfurt, Burggasse

ŽELEZO
BARVE
GRADBENI
MATERIAL

Pliberk - Bleiburg

**PH.
ZWICK****NOVI CORTINA — VEČ CORTINA**

VEČ PROSTORA

VEČ KOMFORTA

VEČ MOČI

VEČ GIBČNOSTI

VEČ VARNOSTI

AUTOHAUS J. SINTSCHNIG

KLagenfurt, Südbahngürtel TEL. 53-20

OGLEJTE SI TUDI VI ZALOGO NAŠIH RABLJENIH AVTOMOBILOV

Veletrgovina s tekstilijami
Klagenfurt — Celovec, 8.-Mai-Straße 1

MAX PLACH *se priporoča*

KADAR POTUJEMO, OBIŠČIMO
gostilno JAMNIG
V GONOVECAH pri PLIBERKU

DOBRA KUHINJA — TUJSKE SOBE
AVTOMATICNO KEGLJIŠČE
VELIKA IZBIRA DOBRIH PIJAČ
CENE SOLIDNE!
(BENCINSKA ČRPALKA)

Vse poljedelske stroje,
vse za gospodinjstvo
ugodno in na obroke
Vam nudi trdka

HANS WERNIG

KLAGENFURT - CELOVEC

Paulitschgasse (Prosenhof)

**Josef
Keuschnigg**

KLAGENFURT
Heuplatz 6
Tel. 04222 - 2717

SAMEN- UND BLUMENZWIEBEL-GROSSHANDLUNG

Wir liefern sämtliche Gemüse-, Blumen- und landwirtschaftlichen Samen, Blumenzwiebeln, Schädlingsbekämpfungsmittel, Gartendünger, Futtermittel, Gartengeräte, Rasenpflegemaschinen u. a.

ZUSTELLUNG — POSTVERSAND — HAUPTKATALOG 1967 GRATIS

Kupujte pri trdkah, ki oglašujejo v našem listu!

gradbeni mojster
baumeister

hans primig

markt griffen

**Raiffeisenkasse
Bleiburg**

registrirana zadruga z o. j.

Menjalnica
Opravljamo vse
bančne posle

BLEIBURG — PLIBERK

Telefon 221

Stavbeno in pohištveno mizarstvo

Jožef Vogl

Dvor pri Šmihelu — Pliberk

Telefon 0 42 35 — 37 108

izdeluje vsakovrstne kuhinjske in sobne opreme kot tudi okvire za okna in vrata.

Dobra izdelava — zmerne cene!

■ SOLSKE TORBE
■ AKTOVKE

Največja izbira
v specialni trgovini kovčkov
in torb

Mühlbacher

KLAGENFURT — CELOVEC
Rainerhof (Neuer Platz), tel. 50-45

TISKARNA

KNJIGOVEZNICA

IZDELOVANJE

ČRNO-BELIH IN

BARVASTIH KLISEJEV

ZALOŽBA

KNJIGARNA IN PAPIRNICA

Učbeniki za vse učence

peresa in svinčniki

zvezki

potrebščine za risanje

zemljevidi

črnila in barve

**VSE
ZA
ŠOLO**

NAJLEPŠA KVALITETA ■ TOČNA DOBAVA ■ KULANTNE CENE

Buchdruckerei CARINTHIA

KLAGENFURT - CELOVEC

VÖLKERMARKTER RING 25

TELEFON 3651, SERIJA

FILIALEN:

WIESBADNER STRASSE 6

BAUMBACHPLATZ 1

WOLFSBERG

KÖTSCHACH - MAUTHEN

ST. VEIT a. d. GLAN

**Adolf
Campidell**

SLIKAR, ZLATAR, KIPAR

Prevzemam vsa popravila
cerkva in
predelavo okroglih tabernakljev

**FEISTRITZ AN DER DRAU
KÄRNTEN**

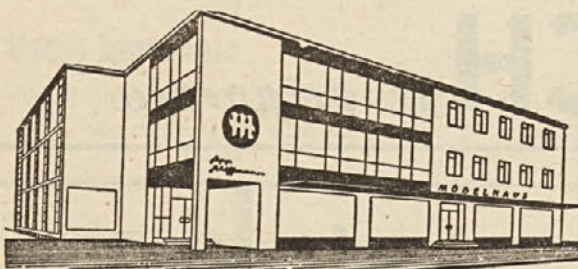
TEL. 04245-248

**Obiščite naše podružnice
po vsej Koroški**

NUDIMO VAM VSE, OD ŽIVIL IN TEKSTILNEGA BLAGA PA
DO NAJMODERNEJŠEGA POHIŠTVA

Ljudje današnjega časa hodijo kupovat v **KONSUM**

Die Kärntner Messe hat wiederum bewiesen

UNÜBERTREFFLICH nicht nur in Möbeln aller Art und in jeder Preislage, sondern auch in Vorhängen, Teppichen, Bettwaren, mit der gesamten Ausstattung

Unverbindliche Beratung durch eigenen Architekten
Lieferung frei Haus in ganz Kärnten

- Dem Teppichboden gehört die Zukunft, Spannteppiche in allen Preislagen werden durch uns komplett verlegt

MÖBEL- UND AUSSTATTUNGSHAUS

Sepp Schöffmann

9300 ST. VEIT / GLAN · BAHNHOFSTRASSE 19 · TELEFON 2208

V senci propagande, ki ni za kmeta

(Nadaljevanje s 5. strani)

in kaj da ji je, ki je tako objokana in ble-da. Ali sta s Tončetom prišla navzkriž?

»Ne, mama, z atom sva se nekaj sporekla, pa jih potem nisem čakala, ker v pijanosti nič ne pomislijo in kar udarijo. Toda vpričo tolikih ljudi v gostilni se pa tudi ne dam očetu, da bi me pretepall!«

»Otrok moj, povej vendar, zakaj sta se sprla z očetom?« Francka je že mislila nekaj ziniti, pa je rajši potegnila jezik nazaj med zobe in samo izustila: »Boste že zvedeli od očeta, ko pride domov.«

Mati ni več silila vanjo, saj je vedela, da če se njen otrok v nekaj zaleti, je kot pribito. To lastnost je podedovala po svojem očetu. Zato je pustila hčerko pri miru, ki je šla v hlev, sama pa se je spravila v kuhinjo pripravljat večerjo.

Pozno ponoči je prišel Kovšar proti navadi nasekan domov. Da bo tudi natak-njen, je gospodinja dobro vedela; zato je oprezno hodila okrog njega, da mu z iskri-co nejevolje ne podžge butaro jeze, ki jo je nosil v svojih prsih od popoldanskega prerekanja s hčerko.

Nič kaj mu ni šla v slast pečena kaša, ki jo je že od nekdaj imel zelo rad. Par-krat je zajel in porinil skledo od sebe ter žlico bolj zalučal kot položil po mizi.

»Je morda preslana ali morda premalo zapečena?« je vprašala žena.

»Veš kaj, stara, takale večerja bo odslej bolj za otroke, mlečnozobneže, — za nas, ki se potimo, da se gospoda lahko spreha-ja in na naš račun uživa od nas prigarane dobrote, se bo že spodobilo, da boš kaj boljšega postavila na mizo. Seveda do se-daj ni šlo, kar so pač na vladi ljudje, ki skačejo po kmečkih hrbtih. Pri bodočih volitvah jim bo to odklenalo. Stranka, ki smo jo dosedaj volili, je imela vajeti v ro-kah in s tem našo usodo, naj jo vzame hu-dič. Za nas bo merodajna tista, ki bo gle-dala na nas, ne pa tista, ki nas je samo odi-rala. Seveda Karničar se je nekaj obregnil, in vem že vnaprej, da bo volil tisto staro. Petolizec, le naj jo. Ampak takim ljudem ne bom jaz dajal svoje hčere, to ti vnaprej povem, pa če ti je všeč ali ne!«

Ker žena ni odgovorila, je on vzrojil: »Kaj me gledaš tako zabodeno? Ali prvič vidiš demokrata?«

»Demokrata? Dosedaj si bil Kovšar,« je odvrnila ona, ki nikakor ni mogla zapopa-sti možjeve inteligence.

»E, kaj pa ti veš, stara, Kovšar sem že zdaj, kot sem bil, ampak politično sem zra-sel v socialnega demokrata. Pa saj ti ne veš, kaj je to.«

Neža pa je bila za trdno prepričana, da

z možem ni nekaj v redu. Vsi nocojšnji po-govori so se ji zdeli sumljivi, da je izblek-nila: »Veš kaj, Grega, kar sleci se, ta čas ti pa jaz napravim mrzle obkladke, potem pa pojdeš spat, ker se mi zdi, da imaš špansko!«

Ta Nežina razlaga mu je bila preveč. Vzrojil je in ji pokazal čumnato, in rekel: »Spat pojdi! Tisto mokro cunjjo pa rajši sebi ovij okrog butice!«

Kakor vedno poprej, je tudi nocoj Neža ubogala svojega moža, šla v spalnico in po-leg običajne molitve dostavila še en očenaš v čast Svetemu Duhu, da bi mu Bog dal zdravo pamet.

Grega pa se je stegnil na klop ob peči in v jezi, da ga celo lastna žena ne razume, po daljšem premišljevanju — le zaspal.

Kovšar je drugo jutro vstal s težko gla-vo in komaj odzdravil Karničarki, ki je baš takrat, ko je on pogledal po vremenu skozi okno šla s škafofom po vodo na vaško ko-rito.

SLIKA: Maharadža Maheš, bradati ustanovitelj „Mednarodne meditacijske (razmišljujoče) družbe“, je imel v Londonu tiskovno konferenco, na kateri je orisal cilje te joga organizacije (joga je indijski filozofski sistem).

»E, kaj mu je le natrobil tisti dedec, ki je po moževem pripovedovanju včeraj ob-ljubljal kmetom raj na zemlji. Le škoda, da ni bil tam v tisti gostilni tudi Sevní-kov Florijan, ki je bil v Rusiji sedem let. On bi mu lahko povedal, kako so leta dva-ndvajsetega od lakote umirali. Tisti gof-láč je baje rekel, kako je pred dobrimi deseti-mi leti v Rusiji spregovorila pamet. Neum-nost je spregovorila, pa ne pamet. Kar tja raj gre, pa naj uživa nebesa, naše dedce pa naj pusti pri miru!« Tako je modro-vala Karničarka svoji drugi sosedu Flajsovi precej na glas, da je Kovšar natančno sli-šal, samo to ni vedel natančno, ali je rekla soseda preklet gof-láč, naj pusti naše dedce, ali našega dedca pri miru, ni vedel ali je udarjala čez njega ali čez Terleka.

Ravno takrat pa jo primaha Vivčkov Tone, človek, ki ni bil ravno priljubljen pri naših vaščanih; po svojem očetu je bil pristojen tukajšnji občini, rodil pa se je nekje na Hrvaškem, kjer je bil oče rudar. Mati mu je umrla, ko mu ni bilo niti dve leti, potem je bil bolj na cesti kot doma, in ko je umrl še oče, je bil star komaj tri-najst let. Bil je že zrel za to ali ono neum-nost. Res, da ga je vzela neka družina v oskrbo, vendar je bilo že prepozno.

(Dalje prihodnjič)

Mednarodni slavistični kongres . . .

(Nadaljevanje s 1. strani)

ški škof Graber in prof. dr. Hensel z var-šavske univerze.

Nad 300 prijavljenih govornikov in ude-ležencev bo prišlo iz tridesetih dežel vsega sveta. Zagrebški kardinal Šeper bo celebri-ral v salzburški stolnici slovansko sv. mašo.

Ob otvoritvi mednarodnega slavističnega kongresa v avli salzburške univerze bo imel zvezni kancler dr. Klaus otvoritveni govor pod naslovom »Österreich als Mittler abendländischen Gedankengutes nach dem europäischen Osten von heute« (Avstrija kot posrednica zahodnjaške miselnosti na evropski Vzhod od danes).

Zanimive najdbe na Znančevih njivah

Arheološka izkopavanja na Znančevih njivah v Novem mestu bodo, kot smo iz-vedeli, trajala leto dni. Izkop halštatske gomile obeta zanimive najdbe. Doslej so našli med drugim tudi keltsko vazo, na kateri so plastike: dve stilizirani človeški glavi ter štiri konjske. Ker je plastika iz tega časa zelo redka, je najdba vzbudila veliko presenečenje. Dela na Znančevih nji-vah, kjer bi kasneje stal stolpič, vodi ku-stos Dolenjskega muzeja, arheolog Tone Knez.

POSEBNI POPUSTI VELIKA RAZPRODAJA POHIŠTVA

Zato se, ko boste kupo-vali pohištvo,
Vaš kraj sestanka v naših
razstaviščih v Beljaku

■ stanovanja ■ spalnice ■ vde-lane kuhinje ■ oblazinjene gar-niture ■ kavči ■ malo pohištvo vseh vrst ■ pohištvo za tabor-jenje in vrt

Batterien
FÜR ALLE FAHRZEUGE
BEI IHREM FACHHÄNDLER

TROPARIUM
z 22 velikimi plazilci

POSEBNA MAROŠKA RAZSTAVA z umetniškimi ročnimi deli
orientalski bazar, berberski plesalci in nubijski instrumentalisti

VILLACH-BELJAK, premiera: 19. septembra ob 19.30; med tednom dnevno
ob 15.00 in 19.30
Ogled živali dnevno od 10.00 do 19.00 ure

TEMPO, ŽIVALI IN TRAPECI

Najbriljantnejše in najbolj senzacionalne cirkuške predstave naše celine

Klagenfurt-Celovec, Sejmsko razstavišče
PREMIERA: v četrtek, 14. septembra ob 19.30;
predstave do 18. septembra ob 15. uri in 19.30

Predprodaja: Kärntner Landesreisebüro, Neuer Platz, telefon 71 700

700 ljudi in živali vseh celin - 14 plešo-čih slo-nov velikanov - 22 krokodilov in kač (Python) se giblje svobodno v maneži - 60 dresiranih konj - skupine zveri brez konkurence